

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v soboto, dne 3. septembra 1932.

Štev. 101.

Samo gospodarski razlogi naj odločajo

Ni večjega priznanja za kmetovalca, kakor če mu vsi njegovi vaščani priznavajo, da je dober gospodar. Kajti kmetovalec, ki je dober gospodar, vzdrži vse nepravilnosti, ker si zna vedno pripraviti železno rezervno, ki mu pomaga v največji stiski. Ali je ta rezerva gozd, ali pa hranilna knjižica, nikdar pa ni dober gospodar brez nje. Kjer kmetuje dober gospodar, tam je kmečki dom trden, tam pa tudi ni ne zapravljanja in nobenih drugih razvad velikomestnega življenja. Da je naš narod kljub vsem težavam skozi stoletja in stoletja ohranil skoraj vse svoje pozicije, je v prvi vrsti zasluga kmečkih dobrih gospodarjev.

Kmet, ki je dober gospodar na svoji domačiji, je tudi dober gospodar v občini in v raznih odborih. Zato je tudi povsod tam, kjer imajo dobri kmetijski gospodarji odločilno besedo, tudi dobro gospodarstvo. Pa ne samo vsled poštenosti, ki je lastna vsem dobrih kmečkih gospodarjem, temveč predvsem zavoljo tega, ker se ti ozirajo le na gospodarske razloge. Tudi najlepši načrti ne premotijo dobrega kmečkega gospodarja, če tudi gospodarski razlogi ne potrdijo teh načrtov.

Čeprav vsa naša inteligenca izhaja skoraj direktno iz kmečke hiše, kjer je imela dosti prilike, da se navzame tega gospodarskega mišljenja, pa imajo v našem javnem življenju gospodarski razlogi dostikrat čisto brezpomembno vlogo. Zlasti v strankarskih časih so bili gospodarski razlogi le prepogosto potisnjeni čisto ob stran in zaradi volivnih obljub so se dostikrat izvedle stvari, za katere se je čisto dobro vedelo, da so napačne. Težke posledice tega negospodarskega dela seveda niso nikdar izostale in izguba, ki je vsled tega zadela državo in vse naše gospodarstvo, gre v stotine in stotine milijonov. Zadnji žalostni primer tega negospodarskega mišljenja je bila uvedba žitnega monopola, ki je sedaj k sreči likvidiran, a čegar težke posledice bomo kot davkoplačevalci čutili še nekaj časa.

Resna nevarnost je, da se bo tudi vprašanje kmečke prezadolženosti, ki se v zadnjem času kar sumljivo silno razgrinja, tudi rešilo v čisto negospodarskem smislu. Tako se že oglašajo nekateri s predlogom, da je treba kratkoma vse kmečke dolge brisati, zopet drugi predlagajo, da vse te dolge plačajo banke in denarni zavodi in še več sličnih nepremišljenih predlogov je že predlaganih. Pri tem pa se ti predlagatelji prav nič ne ozirajo na to, kakšne posledice bi mogli roditi ti njih predlogi, prav tako se niti najmanj ne brigajo, da bi podali točno sliko kmečke zadolženosti in njenih vzrokov po posameznih pokrajinah ter jasno pokazali, do katere mere more država pomagati pri reševanju vprašanja kmečke prezadolženosti, da pri tem ne trpe javni interesi, vse to se jih ne tiče, ker oni mislijo samo na to, kako bi povečali svojo popularnost.

Toda popularnost gor ali dol, vsaka stvar je napačna, če ne sloni na gospodarskih razlogih. In eden teh razlogov pravi, da more javna pomoč iti samo tako daleč, da niso vsled nje prizadeti interesi drugih stanov. Državna intervencija v tem in vsakem drugem vprašanju ima vendar samo ta cilj, da z vsem stanovom ustrezajočo rešitvijo likvidira vprašanje, ki ogroža narodno gospodarstvo.

Nujno je vsled tega, da dobe posebno pri reševanju vprašanja kmečkih dolgov

odločilno besedo dobri gospodarji. S kmečkega stališča naj predlagajo rešitev kmetije, ki veljajo kot dobri gospodarji in en takšen predlog danes objavljamo, s splošnih in javnih interesov pa naj stavijo svoje predloge dobri gospodarji iz naših gospodarskih krogov. Baš ob sedanjem jesenskem veleseju so zbrani dobri gospodarji iz vseh panog našega gospodarstva. So to sami možje, ki so s svojo iniciativ-

nostjo in ustrezajočo voljo glavna motorna sila vsega našega gospodarstva. Brez predhodkov in le po gospodarskih razlogih presojuje ti možje vsako vprašanje in zato njim beseda, da ne bo vprašanje kmetijske prezadolženosti postalo še večja nesreča ko žitni režim. Čisto brez potrebe bi se zgodila ta nesreča, kakor je čisto brez potrebe, da imajo pri nas ravno gospodarski razlogi najmanj veljave.

Umetna svila in luksuzni davek

Novi luksuzni davek obremenjuje marsikatero predmet, ki se nikakor ne morejo smatrati za luksuz. Med njimi so tudi takšni, da se moramo naravnost čuditi, kako so se mogli sprejeti v seznam luksuznih predmetov. Eden glavnih takih predmetov je umetna svila, ki se pač v največ primerih porablja za doseg lepšega efekta, stvarno pa je daleč od vsakega luksuza. Izdelki iz umetne svile so cenena roba, katero porablja običajno slabše situirani sloji, največ pa se, kakor rečeno le radi lepšega efekta doda cenenu materijalu, bombažu in volni, nekaj niti umetne svile. Tako so platirane skoro vse ženske nogavice, katerih cena je največ do 100 Din ducat. Enako se z manjšim dodatkom umetne svile platirajo moški in ženski volneni telovniki ali pa dobijo borduro iz umetne svile. Tudi naglavne rute so izdelane iz volne z dodatkom svile. O vseh teh izdelkih pač nihče ne more trditi, da so luksuzni niti po svoji kakovosti niti po svoji ceni, kajti cena umetne svile je nizka in le neznatno višja od cene bombaža.

Vprašanje luksuznega davka za te predmete se neposredno tiče v prvi vrsti industrije, ki se bavi z njihovo produkcijo, posredno pa tangira v izdatni meri tudi trgovino, ki spravlja te predmete v potrošnjo. Pri teh cenah izdelkih je podražitev za 10 odstotkov samo za luksuzni davek skoraj da nemogoča, odnosno je izključeno, da se bi mogla vkalkulirati v ceno, kajti čim cenejši je predmet, tem težje ga je podražiti. Zato je do cela razumljivo, da si vzporedno z industrijo tudi naša trgovina prizadeva, da se umetna svila in izdelki iz nje oproste luksuznega davka.

Finančna uprava je pri uveljavljanju luksuznega davka sama uvidela, da umetna svila ni luksuz, bila pa je mnenja, da je razlikovanje med izdelki iz naravne svile in izdelki iz umetne svile tako težavno, da bi bili z oprostitvijo umetne svile resno

ogroženi njeni interesi. Bojazen finančne uprave ni upravičena. Umetna svila je največ izdelana iz lesne celuloze in je po svoji strukturi tako enostavna, da se more običajno že s prostim očesom točno ločiti od prirodne svile, dočim se njena struktura pod vsakim povečalnim steklom čisto jasno pokaže.

Ustroj skupnega davka je precej točno kopiran po avstrijskem zakonu o prometenem davku, ki istotako predvideva luksuzni davek. In vendar avstrijska tarifa nalaga luksuzni davek samo na prirodno svilo in izdelke iz nje, pa še na nje samo, ako presega cena za kvadratni meter znesek 30 S. Ako je tam razlikovanje med naravno in umetno svilo mogoče, gotovo tudi pri nas ni izključeno in je samo stvar dobre volje, da se izloči umetna svila tudi pri nas iz seznama luksuznih predmetov.

O vprašanju luksuznega davka na umetno svilo se je vršila včeraj v Ljubljani ožja konferenca, iz katere sta Zbornica za trgovino, obrt in industrijo in Zveza industrijcev poslali na finančno ministrstvo in na trgovinsko ministrstvo v dodatku k že prejeto vloženim spomenicam še to brzojavko:

»Nujno prosimo in predlagamo, da se v spisku luksuznih predmetov izrecno izvzamejo izdelki iz umetne svile. Umetna svila in izdelki iz nje morajo biti svobodni luksuznega davka. Umetna svila je cenen produkt in služi izdelki, zlasti oni z dodatkom umetne svile največ siromašnejšim meščanskim, delavskim in kmetijskim slojem. Spričo splošnega razburjenja radi umetne svile je potrebna nujna korektura po našem predlogu.«

Ako se bode to vprašanje premostrivalo, tako, kakor zasluži, ni dvoma, da se bo zadovoljivo uredilo. V zadevi nam dohajajo razna vprašanja za pojasnilo, vsled česar naj služi ta objava za odgovor vsem, ki se zanimajo kaj se je uresničiti ta predlog, je pravilno spoznal dopisnik.

Vprašanje kmetijskih dolgov

Že na velikem shodu v Mariboru je minister Mohorič povdaril, da pri nas niti srednji kmet ni prezadolžen. O prezadolženosti je mogoče govoriti le pri malem kmetu, zlasti bajtarju, kjer pa prezadolženost vsled njegove majhne kreditne sposobnosti sploh ne more biti posebno velika.

Pred dnevi je objavil »Slovenec« iz Motnika dopis nekega kmetovalca, ki docela potrjuje to mnenje. Ta dopis zasluži vsa pozornost tudi vsled tega, ker kaže, kako pravilno gospodarsko misli naš dober kmet, ki z vso pravico svari, da se ne bi vprašanje kmetijske razdolžitve reševalo tako, da bi bili udarjeni ravno najboljši kmetovalci, dobiček pa bi imeli na škodo varčljivih vlagateljev razni zapravljevalci in lahkomišelniki kmetje.

Ta nevarnost pa v resnici obstoji, ker

se že množe glasovi, da treba razdolžitve kmeta izvršiti na ta način, da bi se zadolženemu kmetu odpisal gotov odstotek njegovega dolga, za ostali dolg pa bi se določilo odplačevanje na daljšo dobo po znižanih obrestih. Kakšna gospodarska škoda more nastati, če se uresniči ta predlog, je pravilno spoznal dopisnik.

Predvsem nastaja vprašanje, kdo bo plačal primanjkljaj, ki nastane z brisanjem dolga. Kmet, ko je prejel denar, se je zadolžil pri svoji hranilnici in če mu ta dolg briše, potem je vlagatelj v hranilnico izgubil del svojega denarja, kajti podeželske hranilnice vendar nimajo tega lastnega denarja, da bi mogle s svojimi sredstvi odpisati dolžnikom dolge.

Prav tako pa je gospodarsko nemogoč predlog o odložitvi dolga. Kmet na primer dolguje trgovcu, ta je za nabavljeno blago

dolžan veletrgovcu, kateremu mora pravočasno poravnati blago ali pa mora plačevati bančne obresti. Gospodarski škodi bi se mogli izogniti le na ta način, da bi bil tudi trgovcu dovoljen odlog plačila v istem obsegu ko kmetu. Tako pa bi prišli do splošnega moratorija, ki bi neizogibno povzročil zastoj v gospodarstvu.

Pravilno pa pravi kmetijski dopisnik, da se je treba tudi vprašati, kako je prišlo do prezadolžitve kmeta. V tem oziru bo pač najbolje, da kar prepustimo besedo kmečkemu dopisniku, ki pravi:

»...Niti polovica ne vsled nesreče ali vsled splošnega slabega položaja kmetijskega stanu, ampak nasprotno največ vsled nepremišljenega, slabega, neprevidnega gospodarstva, zapravljalnosti in pijanevanja, kar je največji vzrok kmetijski dolgov. Zato bi bilo popolnoma krivično, če bi se pri zadolženju kmetov ne upošteval vzrok, zakaj je dolg nastal in zakaj je zabredel v dolge. Kje je dolžan n. pr. kmet, ki se trudi in skrbno gospodariti, da si zboljša položaj in da vloži svoje krvavo zaslužene prihranke v domačo hranilnico, da bo mogel vloženi denar z obrestmi vred dati svojim otrokom za doto ali pa si popraviti gospodarsko poslopje... da bi moral na vsežadnje plačati dolg pijanca ali zapravljevalca! Ako bi se to zgodilo, potem ne bo več dosti ljudi, ki bi varčevali, ker ne bi od tega nič imeli.«

Kmetu pa je treba pomagati in pomagati se mu najboljše na ta način, da bi se vsi odločujoči faktorji zavzeli za to, da bi se sedaj sramotno nizke cene kmetijskih pridelkov dvignile, da bi prišlo kmetovalčevo delo do prave veljave. Tako bi se pomagalo kmetom, ki so dobri gospodarji in ki gledajo na to, da obstanejo, dočim se zapravljevalcem in pijancem sploh ne more pomagati, ker bodo vedno sproti napravili vse, kar bi dobili.

Gleda pa se naj tudi na to, da se zniža cena za vse predmete, ki jih kmet kupuje in če se to stori, bo kmetu v resnici pomagano. Vsako drugo postopanje pa bo rodilo le nezadovoljstvo, ker ne sme se pozabiti, da ni niti 10% prezadolženih kmetov, ki bi le po nesreči zabredli v dolge.

Medi-Zankl kemično čiste, olupšane in navadne prstene ter suhe fasadne barve.

Skupni davek od blaga, ki dohaja iz inozemstva po pošti (v poštnih paketih).

Naročnikom, ki se obračajo na nas z vprašanji, v koliko se je izpremenila praksa pri pobiranju skupnega davka od poštnih paketov pri uvozu, sporočamo to-le:

Skupni davek od blaga, ki prihaja v tuzemstvo v poštnih paketih, se pobira v primeru, da uvoznik ne predloži originalnega računa, od petkratne vsote carinskih davščin, ki se potemtakem smatra za vrednost dotičnega blaga. Ta predpis je še vedno v veljavi in carinarnice po njem postopajo. Vendar pa se je z razpisom ministrstva za finance, odeljenje davkov z dne 17. maja 1932, št. 22861/III v toliko dopolnil, da se pri poštnih paketih, katerim ni priložen originalni račun, vzame v inozemski deklaraciji označena vrednost, ne pa petkratne carinske dajatve. Ministrstvo utemeljuje svoj ukrep s tem, da hoče preprečiti zlorabe, ki so se dogajale s tem, da uvozniki v primerih, v katerih vrednost uvoženega blaga presega petkratne carinske dajatve, praviloma niso prilažali originalnih računov.

Obiščite jesenski velesejem!

SLOVENIA TRANSPORT

LJUBLJANA - TELEFON 27-18

Strojni transporti

Specijalno podjetje za ekspedicijo in prevoz vseh vrst strojev, kompletnih inštalacij za tovarne — Oskrba dovoljenj za carine prosti uvoz strojev vsake vrste — Vsa pojasnila brezplačno.

Mednarodni borzni indeks zopet višji

V tednu od 20. do 27. avgusta je bilo **razpoloženje** na mednarodnih efektih trgih vseskozi **prijazno** in je kazala tendenca krepko navzgor. Vodila je borza v New Yorku. Iz delniških indeksov spodaj navedenih mednarodnih borz izračunjeni **mednarodni borzni indeks** se je v omenjenem tednu okrepil od 37,0 na 38,7, pri čemer je indeks od konca leta 1927 enak 100. Dviganje indeksa traja sedaj že približno tri mesece, od konca maja dalje, in je bilo posebno znatno zlasti v zadnjem času. Od konca maja do konca avgusta se je mednarodni borzni indeks okrepil za okroglo 32 1/2%. — Podamo običajni seznam:

Konec 1927 = 100	Zač. 1929	20. 8. 1932	27. 8. 1932
Berlin	113,6	23,0	23,8
London	102,6	45,4	48,5
Pariz	156,8	61,3	63,6
Bruselj	133,8	28,9	31,1
Amsterdam	104,5	29,2	30,7
Stockholm	109,5	11,9	12,1
Zürich	101,0	42,2	42,2
Dunaj	91,4	34,1	34,8
Praga	108,3	51,2	52,6
New York	137,3	42,6	47,5

Samo Zürich je ostal nespremenjen, povsod drugod opazimo navzgorjo gibanje, deloma prav izdatno; prim. London, Bruselj in zlasti New York.

RENTGENOLOG

Dr. J. HEBEIN

san. Leonišče

zopet redno ordinira

Gospodarsko pismo iz Švice

Kljub delnemu zboljšanju je gospodarstvo Švice vobče še zmeraj v znamenju krize; a odpornost vsega finančnega in industrijskega organizma je še nadalje prav velika.

Trg denarja in glavnice je trajno zelo likviden. Zlato kritje Švicarske Narodne banke se je stabiliziralo pri 2600 milijonih frankov, kar bi dovolilo nadaljnje povišanje obtoka bankovcev za 5 milijard frankov, pa bi še zmeraj ne bila prekoračena zakonita meja kovinskega kritja. — **Indeks cen** na debelo je padel v prvi letošnji polovici na 94,5, pri čemer je indeks leta 1914 enak 100. Baisse dosega v primeri z zadnjim letom nad 14%. — **Živiljenjski stroški** padajo še nadalje, in je padel indeks od lanskega 150 na 138 točk.

Zaključki zunanje trgovine v prvem letošnjem semestru izražajo nenavaden položaj mednarodnega blagovnega prometa. Izvoz je dosegel samo 416 milijonov frankov, kar je 293 milijonov frankov manj kot v prvi lanskii polovici in 500 milijonov frankov manj kot v prvi polovici leta 1930. Seveda se mora pri tem upoštevati tudi velika brisje v cenah. Uvoz je s svojimi 905 milijoni frankov dosti manj nazadoval, in čeprav je vrednost uvoza za okoli 200 milijonov frankov manjša kot v prvi lanskii polovici, se more vseeno ugotoviti naraščanje količine za skoraj 200.000 ton. **Trgovska bilanca Švice** v prvi letošnji polovici je bila pasivna za 489 milijonov frankov proti 400 milijonom v prvem lanskem semestru. Vrh tega vpliva mednarodna gospodarska kriza, poostrena po plačilnih omejitvah raznih dežel, zelo močno tudi na švicarsko tujsko industrijo.

Stavbna obrt je ostala nadalje aktivna, in število dogotovljenih stanovanj je naraslo od 5200 v prvem lanskem polletju na 6800 v prvem letošnjem polletju. Nasprotno je pa opaziti veliko padanje novih stavbnih dovoljenj, od 7600 v prvih šestih lanskii mesecih na 4600 v isti letošnji dobi.

Naša zunanja trgovina v 2. tromesečju

Iz poročila guvernerja Narodne banke g. Bajlonija

III.

Gibanje naše zunanje trgovine v drugem tromesečju letošnjega leta označuje daljni padec obsega trgovine s tujino in istočasno zboljšanje trgovinske bilance. V nasprotju s prejšnjimi leti je bila letos dosežena celo **aktivna bilanca**. Tako se je drugo tromesečje leta 1928 končalo s pasivno bilanco v višini 573 milijonov, v l. 1929 s pasivo 350 milijonov, l. 1930 s pasivo 72 milijonov. l. 1931 s pasivo 83 milijonov, dočim je v letošnjem drugem tromesečju trgovinska bilanca aktivna za 51 milijonov.

Če primerjamo našo zunanjo trgovino v prvem polletju z zunanjo trgovino glavnih evropskih držav, potem vidimo, da spada naša država med one dežele, v katerih je **uvoz najbolj nazadoval**. Naš uvoz je nazadoval za 46,14 %, Poljske za 46,07 %, Madjarske za 44,68 %, Nemčije za 37,28 %, Francije za 34,14 %, Belgije za 32,47 %, Holandske za 31,37 %, Avstrije za 30,27, Italije za 29,25 %, Češkoslovaške za 28,47 odstotkov, Bolgarske za 24,2 % in Švice za 18,3 %. Kar se pa tiče izvoza, se je ta zmanjšal pri nas za 40,75 %, dočim je padel izvoz Bolgarske za 45,74 %, Češkoslovaške za 41,50 %, Avstrije za 41,40 %, Švice za 41,31 %, Madjarske za 41,10 %. Manj ko pri nas pa je padel izvoz v teh državah: v Italiji za 32 %, v Belgiji za 32,55 odstotkov, v Nemčiji za 35,2 %, in v Holandiji za 39,45 %. V večini držav je v prvem letošnjem polletju bolj padel izvoz ko uvoz z izjemo naše države, Madjarske, Nemčije in Poljske. Samo te države so dosegle v prvem polletju aktivno trgovinsko bilanco.

Glavni izvozni predmeti v drugem tromesečju so bili: tobak v listih, ki se ga je izvozilo za 153 milijonov Din (lani v istem času samo za 26 milij.), stavbni les za 100 milijonov (202), pšenice za 76 milijonov (7), jaje za 64,5 (155), sirovega bakra za 58 (92,5), svinj za 51 (54), koruze za 17 (85), cementa za 16 (40,5) itd.

Glavni uvozni predmeti pa so bili: bombaž in bombažni izdelki, ki smo jih uvozili za 116 milijonov, dočim lani v istem tromesečju celo za 190 milijonov, železo in železni izdelki za 82,5 milijonov (lani za 145 milijonov), volna in volneni izdelki za 39,5 mil. (68 mil.), stroji in aparati za 36 mil. (78 mil.), svila in svileno blago 23,5 mil. (49 mil.), kava za 22,5 mil. (20,5), premog za 19 mil. (36 mil.), olje in oljate rastline za 16 mil. (8 mil.), prevozna sredstva za 14 milijonov (91 mil.), itd.

Pri uvozu treba poudariti znatno povečanje izvoza tobaka in pšenice, ki sta dala skoraj tretjino vsega našega izvoza. Tudi izvoz svinj se je ugodno razvijal in se kljub krizi ohranil na stopnji poslednjih dveh let. V veliki meri pa je padel izvoz koruze, jaje, bakra, cementa in stavbnega lesa.

Pri uvozu opazimo v drugem tromesečju padanje industrijskih in polindustrijskih izdelkov ter naraščanje uvoza živil. Uvoz sirove nafte je za trikrat manjši ko v drugem tromesečju, uvoz kož pa celo za šestkrat. Najbolj pa je padel uvoz prevoznih sredstev in sicer od 91 milijonov na 14.

Pri pregledu našega izvoza v zadnjih štirih letih moramo konstatirati, da se naš izvoz vedno bolj orientira proti evropskim deželam (94,5%), dočim izvoz v druge države stalno pada. Istočasno opazimo, da izvoz v podonavske države pada, v druge evropske države pa narašča. Kar se tiče našega uvoza, je treba konstatirati, da prihaja večinoma iz evropskih držav (87,51 odstotkov), dočim na vse druge države odpade le 12,45 %. Uvoz podonavskih držav je v primeri s prvim polletjem 1930 nazadoval za 7,57 %.

Dne 16. maja je bila podpisana trgovinska pogodba z Brazilijo po načelu največjih ugodnosti. Pogodba se nanaša tudi na ladje in njih tovore. Pogodba je sklenjena za leto dni in se more podaljšati.

Cene.

Po relativni stabilnosti cen v prvem tromesečju je nastalo v dobi april—junij delno popuščanje, da je Narodna banka zregistrirala splošni indeks za cene z zmanjšanjem za tri točke. Najbolj je padla cena pšenice, enako je padla cena fižolu in vinu, dočim je bila cena za druga žita čvrsta.

Indeks cen za živino je padel od 55 točk v marcu na 53,5 in dosegel rekordno nizino. Čeprav se v marčnem in junijskem indeksu ne vidi nobene razlike, se vendar opazja pri posameznih predmetih precejšna

različnost v ceni. Tako so se cene za svinje znatno dvignile, dočim so cene za ovce, kože in jajca znatno popustile.

Indeks industrijskih izdelkov izkazuje največji padec, ker se je znižal od 68,3 na 63,5, torej za 4,9 točk.

V splošnem se je indeks cen za izvozne premete znižal od 66,7 na 62,5, za 4,2 točke, uvoznih pa je narasel od 65,8 na 67,9 za 2,1 točke.

Promet.

Število natovorjenih vagonov je znašalo v drugem tromesečju 349.658 vagonov, to je za 41.639 vagonov manj ko v istem času lani ali za 10,6%.

V naša morská pristanišča je prišlo v drugem tromesečju 23.216 ladij s skupno tonažo 4.051.000 ton, za 12,28% manj ko v istem času lani. Od teh ladij pripada domači zastavi 21.730 ladij s 3.184.000 tonami, tujim zastavam pa 1486 ladij z 867.000 tonami.

Državna rečna plovdba pa je v tem času prevozila 113.872.185 kilometrskih ton, kar je za 10,59% manj ko lani v istem času.

Brezposelnost.

Kakor lani, tako se je tudi letos v drugem tromesečju precej zmanjšala brezposelnost vsled pozitivne gradbene delavnosti. Lani je brezposelnost padla za 48,6%, letos pa za 50,9%. Kar se pa tiče samega števila brezposelnih, je to skoraj dvakrat večje ko lani. Dočim je lansko leto padlo število brezposelnih od 12.029 koncem marca na 6182 koncem junija, je padlo letos število brezposelnih od 23.251 koncem marca na 11.418 koncem junija.

Konkurzi.

Število konkurzov ko tudi prisilnih poravnjav se je v primeri s prvim tromesečjem znatno znižalo, kar pa se je letos občutno izpremenilo. Konkurzov je bilo 197 napram 127 lani, prisilnih poravnjav pa 290 napram 210.

Ljubljanski velesejem

Na letošnjem jesenskem velesejmu v Ljubljani od 3. do 12. septembra t. l. bo zopet zastopano naše pohištvno mizarstvo v širšem obsegu. Pohištvni mizarji iz Ljubljane, St. Vida in Vižmarjev bodo imeli priliko pokazati svoje zmognosti in napredovanje v izdelovanje pohištvenega mizarstva kakor: v raznih interieurih, oblikah arhitekture, tehnično-konstruktivnem izdelovanju, kombiniranju lesa in lužila. Razstava bo nudila vsakemu možnost, da zadosti vsem svojim zahtevam na polju umetnosti in solidnosti, ker bo razstavljeno blago po kvaliteti prvovrstno, cene pa priznane vseskozi konkurenčne.

Domače ognjišče. Eno izmed najuspešnejših in najučinkovitejših učnih sredstev so brez dvoma nazarne razstave, ki jim vsakdo pripisuje veliko praktično vrednost. Kar vidiš pred seboj, to si vse lažje in hitreje zapomniš, kakor pa zapisane nauke in navodila. Razstava »Domače ognjišče«, ki se vrši v okvirju jesenskega velesejma od 3. do 12. septembra, bo taka nazorna svetovalka in učiteljica našim ženam in dekletom! Lansko leto je odsek Splošnega ženskega društva Zveza gospodinj na razstavi Novodobno gospodinjstvo prikazala svoj splošni delovni program in načela, ki jih hoče uveljaviti. Letos pa namerava temeljito izdelati in od vseh strani osvetliti eno točko tega programa, ki je gotovo najvažnejša, namreč gospodinjstvo v kuhinji in vse kar je s tem v zvezi. Opozorjamo že danes na to podučno razstavo vse žene, a tudi podeželske gospodinjke ter končno še one moške, ki priznavajo, da je gospodinjno delo veliko, težko in polno odgovornosti.

HOTEL »METROPOL«

(Miklič), Ljubljana, vis-a-vis gl. kolodvora.

Telefon 27-37.

Izvrstna restavracija in kavarna. — Na razpolago velike, snažne sobe, zmerne cene, solidna postrežba.

Priporoča se F. MIKLIC.

Kolki na čekih

Dodatno k naši objavi o kolkih na računih, objavah in čekih, v zadnji številki, priobčujemo, da je finančni minister z odlokom štev. 67992 z dne 28. avgusta 1932. odredil, da se dopolnilna taksa na čekih Poštne hranilnice v znesku 15 par lahko plača v gotovini. Hkrati je dovolil lastnikom čekovnega računa, da jim te takse ni treba lepit na čeke, ki jih še niso porabili, in je pooblastil Poštno hranilnico, da za dopolnilno takso obremeni dotični čekovni račun.

Zaradi tega je obvestilo Poštne hranilnice štev. 2479/32 z dne 13. avg. 1932., s katerim je bilo določeno, da morajo lastniki čekovnega računa od 1. septembra t. l. dalje dokolkovati čeke, razveljavljeno in se stari čeki, kolkovani z 10 parami, lahko še naprej porabljajo kakor doslej. Dopolnilno takso 15 par bo Poštna hranilnica odpisovala od čekovnega računa.

145.000 delavcev stavka

Stavkovno gibanje v angleški tkalski industriji v Lancashire se širi, kakor govorijo avtentična poročila iz vseh strani. Pred vsemi fabrikami stoje straže stavkojčih, ki nagovarjajo delavoljne delavce od dela in sicer večinoma z uspehom. Po mnenju strokovnih organizacij je v stavki 145 tisoč delavcev. Računati pa je s tem, da se bo število stavkojčih še zelo povečalo, če bi trajala stavka še nekaj časa. Strokovne organizacije se na vso moč trudijo, da bi se stavka končala z njih zmago. Verjetno je, da se jim bo to tudi posrečilo, ker so morali že najvažnejši centri tkalske industrije, tako Burnley, Blackburn, Colne in Nelson popolnoma ustaviti delo. Po zadnjih vesteh je moralo še 15 drugih fabrik ustaviti delo. V južnovzhodnem delu Lancashire pa se delavci še niso pridružili stavki in tu delajo fabrike s polnim obratom. Sedaj pa se trudijo strokovne organizacije, da bi tudi ta del pričel s stavko.

Da bi se stavka kmalu nehala, je le malo upanja, ker je eksekutiva zveze lastnikov tkalnic sklenila, da vztraja na svojem stališču in da ne napravi nobenega koraka, da bi se stavka nehala.

Odkup predvojnih srebrnikov

Narodna banka odkupuje predvojne srebrnike po teh cenah:

Za srebrnik 2 dinarjev plača 5 Din, za endinarski predvojni srebrnik 2,50 Din in za srebrnik 50 par 1,25 Din. Po isti ceni se plačujejo tudi vsi srebrniki latinske konvencije, to je francoski franki, italijanske lire, rumunski lei, bolgarski lei in grške drahme.

Za avstrijske krone plača Narodna banka: za 5 kronske srebrnike 13 dinarjev, za 2 kronske 5 Din in za 1 kronske 2,50. Po tej ceni se odkupijo tudi perperji. Za srebrne avstrijske goldinarje se plača 6,60 in za tolarje Marije Terezije 14 dinarjev.

Za srebrne ruske rublje daje Narodna banka 10,70, za srebrnih 50 kopejk pa 5,40. Za 5 srebrnih mark se dobi 14,50, za 3 srebrne marke 8,50, za 2 5,80 in srebrniki ene marke po 2,90 Din.

»BUDDHA«



„BUDDHA“

čajne mešanice so najboljše

TEA IMPORT, LJUBLJANA

Telefon 26-26

Večna pot 15

Telefon 26-26

Hranilnica Dravske banovine

Telefon štev. 24-83.

Ljubljana, Knafljeva ulica 9

Rač. pošt. hran. št. 10.680

Maribor

Kranjska hranilnica

Celje

Tu naložite na najboljše obresti svoje prihranke. Za vloge in vse obveznosti jamči Dravska banovina z vsem premoženjem in vso davčno močjo

Najvarnejša naložitev denarja
Denar se lahko pošilja tudi po Poštni hranilnici
Najvišje obrestovanje

Dr. Vladimir Murko:

Devizni predpisi v praktičnem življenju

(Predavanje v radiu)

Med najbolj značilne pojave sodobnega svetovnega gospodarstva, ki pozna toliko preje neznanih omejitev, spadajo devizni predpisi: to so predpisi o plačevanju mednarodnih obveznosti, ki izvirajo predvsem iz pravnopopravnega, zlasti trgovskega prometa. Devizni predpisi so nastali večinoma šele lani; manjše omejitve so sicer obstojale že med svetovno vojno in prva leta po njej, vendar so bile stopnjema odpravljene, in je prišlo v večini onih držav, ki so jih sploh poznale, začetkom lanskega leta do skoraj normalnih razmer. Po krizi dunajske Creditanstalt in padcu angleškega funta se je pričel odtok kapitala zlasti iz srednjeevropskih držav v Švico, Francijo, Holandijo in deloma Ameriko ter povzročil v prizadetih državah potrebne ukrepe proti begu domačega kapitala, da se tako uravnovesi plačilna bilanca. Mesto da bi ta kapital doma koristil narodnemu gospodarstvu, se je zatekel v države, ki ga niti ne potrebujejo, in katerim je tako azaželjen gost, da mu niti obresti ne plačujejo, kakor n. pr. v Švici. Tako so nastali devizni predpisi, ki v glavnem dovoljujejo le plačila za uvoženo blago, in katere pozna velika večina evropskih držav, pa tudi izvenevropske, zlasti južnoameriške države, ki so že pred vojno povzročale svojim inozemskim upnikom velike skrbi. Le malo število držav je moglo vztrajati brez teh omejitev in se te se štiti z drugimi ukrepi, kakor s kontingen-tiranjem in predhodnimi omejitvami ali boljše rečeno prepovedmi uvoza.

Tu moram ugotoviti, da je uvoz vsake vrste blaga v Jugoslavijo popolnoma svo-boden in nimamo nobenih predpisov, ki bi omejevali uvoz na ta način. Iz vseh teh predpisov je nastal cel sistem norm, ki znatno posegajo v vse internacionalne trgovske stike in so prav temeljito preobrazile vse veljavno mednarodno pravo. Pišejo se knjige o deviznih problemih, zlasti s primerjalnega vidika in iščejo se izhodi iz tega labirinta, kajti predpisi so tako raznovrstni v raznih državah, da jih ni mogoče unificirati. Edina rešitev bo, da se polagoma odpravijo ali pa vsaj omilijo.

Devizni pravilniki imajo moč zakona

Zaenkrat pa so ti predpisi veljavno pravo, in mislim, da je že vsakdo izmed čitateljev imel priliko spoznati, da veljajo ti predpisi tudi za njega. Predvsem moram razpršiti dvome o pravni podlagi deviznih predpisov, na katere sem naletel ponekod med pravniki: dovolj jasno pravi čl. 9 zakona o odobritvi pogodbe med državo in Narodno banko za izvrševanje zakona o denarju Kraljevine Jugoslavije z 11. V. 1931 (zakon od 17. VI. 1931): »Narodna banka je dolžna na zahtevo podpisati finančnega ministra, bodisi da olajšuje, bodisi da omejuje v ustrezni meri zadolžitve v inozemstvu ali kreditiranje inozemstva, in sicer tako, kakor bo smatrala, da te operacije v prihodnosti krepe ali slabe stalnost denarja. Zato mora banka voditi evidenco o teh operacijah in mora po potrebi predlagati finančnemu ministru nujne ukrepe za pobiljanje morebitnih zlorab. Finančni minister sme odrediti take ukrepe z naredbami.«

S tem je nepobitno dokazano, da imajo devizni predpisi vključno temu, da so le pravilniki, moč zakona, in veljajo za vse, ter imajo tudi derogativno moč napram prejšnjim zakonom, jih torej veljavno spreminjajo, in so celo ius cogens, t. j. posegajo v že obstoječo pravno razmerja. Pa saj je tudi neizogibno izdajati devizne predpise, ki večinoma nastajajo kot reakcija proti ukrepom drugih držav, nemu-doma v obliki pravilnikov, kajti zakonodajni postopek je povsod predolg, da bi se radi njega mogli žrtvovati važni inter-

esi, ki zahtevajo nujno rešitev. Zato imajo tudi drugod devizni predpisi le izjemoma obliko zakona, temveč so večinoma le zasilne uredbe. Le Avstrija je izdala zakon, da imajo vse uredbe o devizah moč zakona, in to bi bilo tudi pri nas priporočljivo, da ne bo dvomov o pravni veljavi teh predpisov. Pa tudi pri nas so že bile sprejete v obliki zakona sklenjene 3 pogodbe o Clearingu z Avstrijo, Švico in Češkoslovaško. Temelj našega deviznega prava je pravilnik o regulaciji prometa z devizami in valutami od 7. X. 1931, ki je bil publiciran prav tako kakor njegove številne poznejše spremembe.

Devizni predpisi

vsebujejo v glavnem določbe 4 vrst:

1. o plačevanju obveznosti iz mednarodne blagovne trgovine;
2. o izvoznih devizah;
3. o plačevanju obveznosti, ki ne izvirajo iz blagovnega prometa, in valutah;
4. o terjatvah v inozemstvu in naših mednarodnih posojilih.

Na kratko bom podal pregled o teh določbah, da prihranim mnogo dela in nepotrebnih skrbi bankam in strankam, ako se bodo stranke držale vseh predpisov. Glavno je, da se izkoristijo vse možnosti, katere nudijo ti predpisi.

Najvažnejše vprašanje je

plačevanje obveznosti iz blagovnega prometa tujini,

kar je mogoče: 1. z nakazilom tuje devize v tujino, 2. v clearing in 3. s pologom na dinarski račun inozemca.

Ako gre za plačilo uvoženega blaga, kar je najpogostejši primer, veljajo ti pogoji za plačilo v korist inozemca:

1. da uvoznik predloži banki, pooblaščen za devizni promet dokazila, da je res uvozil tuje blago, katero je dolžan plačati; to so v glavnem 4 dokazila: 1. carinska deklaracija, ki je lahko ali žel. ali poštna in se mora glasiti na isto osebo, kakor faktura. Ako glasi deklaracija n. pr. na špediterja, ki je blago ocarinil, faktura pa na pravega kupca, se mora doprinesiti še špediterjeva prenosna izjava, da blago odstopa naslovniku fakture. Bistveni deli deklaracije so datum ocarinitve, naslovnik, popis blaga, izvor blaga in vrednost, ki mora odgovarjati vrednosti, navedeni na fakturi.

2. Faktura mora vsebovati žig »ocarinjeno po deklaraciji štev. ...« ako je deklaracija železniška, sicer pa podpisano uvoznikovo izjavo, »jamčim za originalnost in pravilnost fakture«, ako je deklaracija poštna. Deklaracija in faktura se morata ujemati po predmetih in vrednosti, t. j. ne sme se nakazati na fakturo večji znesek kakor ga označuje deklaracija.

Razen teh 2 dokumentov je treba predložiti še 3. potrdilo o protokolaciji oz. obrtni list, ako trgovci ni protokoliran, ter

4. neizogibno potrdilo o plačanih davkih, katero izdajajo pristojne davčne uprave za preteklo četrtletje (ne več polletje kakor prej!) proti plačilu Din 25— za koleke. Na to zlasti opozarjam trgovce izven večjih mest, ker le redkokdaj mislijo tudi na ta dokument, ki je nujno potreben za vsako nakazilo v korist inozemca.

Sele s temi 4 dokumenti v roki, katere pa bo redni trgovec itak vedno imel na razpolago, je mogoče opravdati ali opravičiti nakazilo v korist inozemca tako, da ta lahko z njim razpolaga. Ker mora vsaka pooblaščenca banka dokumente ožigati s podatki o opravljanju, se seveda drugič ne morejo več uporabiti. Zlasti svarim pred zelo enostavnim postopanjem marsikaterega dolžnika, ki nakaže naši Poštni hranilnici znesek za račun inozemca ali pa na račun banke, pri kateri ima

inozemec račun. Vsa ta plačila so za koristnika skoraj popolnoma brezpomembna, dokler niso v redu opravdana, t. j. predloženi potrebni 4 dokumenti. Po zakonu mora dolžnik izpolniti svojo obvezo v taki obliki, da koristnik lahko razpolaga s predmetom izpolnitve v mejah, katere dajejo naš zakon in devizni predpisi; brezdvomno bo torej inozemec smel ev. s tožbo zahtevati predložitev dokumentov, in tudi odškodnino radi pravočasne nepredložitve. Ako torej izpolnite le položnico in oddate denar, s tem še niste veljavno plačali, ker gre ta znesek na vezan račun (Sperrkonto).

Tudi za advokate so devizni predpisi včasih neprijetni; ako namreč po opominu in tožbi v izvršilnem postopanju prejme od zavezanca denar za svojega inozemskega nalagodavca, upnika, temu še ni pomagano, dokler zavezanec ne predloži vseh 4 dokumentov. Zlasti nerodno je pri izvršbah, poravnava in konkurznih kvotah, kjer advokat iztirja denar, in dobi verjetno v roke vsaj car. deklaracijo, fakturo in obrtni list dolžnika ali prezadolženca, skoraj nikoli pa potrdila o plačanih davkih. V takih primerih ostane le prošnja na Narodno banko, da vkljub temu dovolji nakazilo, kar je tudi posebej predvideno v pogodbi o clearing s Češkoslovaško.

Pri carinskih deklaracijah treba upoštevati tudi datum: ako je car. deklaracija datirana po 1. I. 1932 (odn. po 20. I. 1932 za blago uvoženo iz Avstrije) se lahko na podlagi iste izvrši nakazilo brez odobrenja Narodne banke, ako pa je deklaracija datirana pred 31. XII. 1931 oz. 20. I. 1932 za Avstrijo, treba zaprositi na modri poli odobrenja Narodne banke. Prošnje vloga za stranke njihova pooblaščenca banka obenem s car. deklaracijo in fakturo in obenem more prositi tudi za odobrenje do največ 5 raznih zneskov. Prošnje za odobrenje plačila menic se rešujejo v najkrajšem času, sicer pa v teku nekaj dni, če so dokumenti v redu. Zatorej je pred izročitvijo naloga banki sprva ugotoviti datum ocarinitve. Sploh bi opozoril vse one, ki imajo obveznosti na podlagi deklaracij iz I. 1931 in starejših, da vedno vsaj nekaj dni pred nameranim plačilom, zlasti zapadlostjo menice, zaprosijo za odobrenje, ker se sicer izkupiček menice knjiži na zapornem računu, in nastajajo mnoge nepotrebne procedure in urgence, ako ni bilo pravočasno zaproseno za odobrenje Narodne banke. Zatorej priporočam vsem, da čimprej kar naprej prosijo za odobrenje svojih starih obveznosti! Pri presoji prošnje za odobrenje, ki so pri nas brezplačne, se upošteva zlasti, ali je dolžnik svoječasno prijavil do 15. II. 1932 svoje inozemske dolgove po stanju z dne 31. XII. 1931. Ako jih ni prijavil, kar se na žalost še vedno dogaja, ne preostane nič drugega, kakor zaprositi Narodno banko v Beogradu na 2 rdečih polah (brez kolk) za dodatno odobritev prijave inozemskega dolga per 31. XII. 1931, katero je dolžnik pozabil. Zato opozarjam vse one, ki na dan 31. XII. 1931 niso prijavili svojega inozemskega dolga Narodni banki na že omenjenih rdečih polah, da to store takoj, da se ne izgubi nepotreben čas.

Kdor želi plačati še neuvoženo blago, more zaprositi na podlagi predfakture in obveze za predhodno odobrenje Narodne banke za nabavo deviz, nakar mora v teku 30 dni predložiti dokumente (t. j. deklaracijo in fakturo), ker bi se sicer slučaj moral javiti finančnemu ministru. Torej takoj po ocarinitvi predplačanega blaga poslati banki dokumente, da sebi in banki prihranite nepotreben del!

(Dalje prihodnjič.)

Kdor dela za svoje glasilu, dela najuspešnejše za koristi svojega stanu in samega sebe.

Naš pravi domači izdelek!



Novi znaki zboljšanja

Avstrijska produkcija jekla se je v juliju znova zboljšala; kapaciteta tovarn se je mogla dvigniti od 11-9% v maju in 23-2% v juniju na 28-2% v juliju.

Danska je odpravila dolžnost oddajanja deviz Narodni banki.

Latiška vlada je odpravila celo vrsto uvoznih omejitev.

Calico Printers Ass. Ltd., ki je izkazala v poslovnem letu 1930/31 175.289 funtov izgube, je dosegla v letu 1931/32 157.458 funtov čistega dobička.

Izvoz nemških osebnih avtomobilov je znašal v prvi polovici leta 1932 5619 voz proti 4262 vozovom v istem času lani.

Ameriški jekleni trust je znova porabil 5 milijonov dolarjev za investicije z uemeljitvijo, da je pričakovati zopet normalnih kupčijskih časov.

V Nemčiji so pričele številne k Burbach-koncernu pripadajoče fabrike kalija obratovati v starem obsegu.

Izvoz poljskega premoga je znašal v juliju 689.536 ton, to je 90.721 ton ali 15 odstotkov več ko v juliju l. l.

Cena kavčuka je v zadnjem tednu narasla za 60 odstotkov, vsled česar so se tudi dvignili tečajni glavnih družb za pridobivanje kavčuka.

Na vzorčnem velesejmu v Leipzigu se opaža naraščajoče povpraševanje po izdelkih tekstilne industrije, dočim so še pred letom veljala naročila na 30, 40 bal kot velika, so bila sedaj dosežena že naročila na 100, 150 in celo 200 bal.

POLJSKA HOČE PRISTOPITI K BELGIJSKO-HOLANDSKEMU SPORAZUMU

O tem carinskem sporazumu je priobčil »Trg. list« daljši članek (št. 78), v katerem je bilo rečeno, da je pristop vsaki drugi državi prost. Sedaj beremo, da je poljska vlada na povabilo belgijske, holandske in luksemburške vlade glede postopnega znižanja carin poslala odgovor, da razmišlja možnost pristopa. Pripominja, da bi bilo dobro, če bi bili pogoji pristopa predmet skupnega študija.

NOVI VIRI ZLATA

Vlada v Chile je za okrepitev valute zopet pričela z obratovanjem zlatih rudnikov, ki so že več rodov počivali. Računijo, da bo dosegla produkcija rude ca 25 ton na leto, s čimer bi imela vlada toliko zlata na razpolago, da bi se mogel kriti ves čilski import. Prvi poskusi vrtanja so imeli razmeroma dober uspeh. Tudi zlato v rokah so pričeli izpirati, kakor smo že poročali.

Sir Percival Perry:

Le svetovna kooperacija more pomagati

Sir Percival Perry, direktor angleške Ford Motor Co., je objavil pod gornjim naslovom članek, v katerem pravi med drugim:

Ce se zapreke mednarodne trgovine ne bodo odstranile, bo vse skupaj zastalo. Vsaka nova zapreka tira trgovino na nevidna stranpota. Države mislijo, da si bodo z uvoznimi prepovedmi pomagale in dosepele do blagostanja. Zaključek: ravno obratno! Še slabše jim gre. V preteklem letu sem obiskal skoraj vsa glavna mesta Evrope, in bolj resno in ostro ko sem opazoval, bolj jasno sem videl, da se nahajajo države na poti obubožanja. Sedanja gesla se glasijo: carinske tarife, kontingentacija, plačilne omejitve. Dejstvo, da so posegli v protekcionističnih državah razen po carinskih tarifah tudi po kontingentaciji, nam pravi, kako malo so pripomogle carinske tarife do onega blagostanja, ki so ga od njih pričakovali. Kontingenti so že zato kočljiva stvar, ker vodijo do preloma mednarodnih dogovorov, ker ustvarjajo med interesiranimi narodi animoznost, ker vodijo do rekriminacij, tudi tujci, če se skrivajo pod obliko dodatne carine.

Restrikcije v deviznem prometu nam jasno odkrivajo blaznost sedanjega svetovnega položaja. Tako kupec kot prodajalec gre za blago. Denar je samo po konvenciji označeno sredstvo za doseganje željene blagovne izmenjave. A v večini evropskih držav je proti pošiljanju zlata v inozemstvo ali proti pretvorbi lokalnih denarnih sredstev v tuje menice etablišana taka prepoved, da je enaka prepovedi plačevanja inozemskega blaga. Tako trgovina zastane. In vendar bi bila naloga denarnih sredstev, da trgovini služijo. Oni protekcionistični ukrepi torej, ki v interesu denarnih sredstev trgovino ugonablajo, osvetlujejo izredno jasno kričečo blaznost sedanjega položaja.

Zgled trgovini škodljive politike narodov nam je predvsem Amerika. Zedinjene države Severne Amerike so imele z Evropo prav znatno trgovino. Kot končni zaključek vidimo Evropo, ki je v Ameriki zadolžena. Ko je hotela Evropa odplačati svoje dolge na edino možen način, namreč s pošiljanjem v Evropi produciranih predmetov, so USA ta zelo logičen plačilen način odklonile, kažoč na carinske tarife. Bolj ko so se Evropeji trudili, da bi plačevali z blagom, bolj je višala Amerika svoje carine. Tako so morali Evropeji prodajati svoje blago za zlato in so morali oddati zlato nato Ameriki. Sedaj ima Amerika zlato in svoje carine, a zdi se, da se s tem ni ustvarilo blagostanje Amerike.

Moramo torej prav odkrito povedati, da kaže v vseh protekcionističnih državah zaključek carinske politike to, da se te carine ne morejo imenovati ne »znanstvenec« in ne »ekonomične« tarife. So čisto navadna gesla, pripravna, da dovedejo posamezne narode do izdajanja več denarja za

stvari, ki bi jih mogli v prosti konkurenci veliko ceneje dobiti. Te tarife korumpirajo politiko. Zaključek te carinske smeri je ta, da stopijo na mesta državnikov politiki in da so narodne koristi izrinjene po delnih koristih.

Povem tipičen primer, kaj vse se uganja s carinskimi tarifami. Ford se je bil odločil, da bo izdeloval traktorje v Irski in ne v Ameriki. Takrat je mnogo v Evropo eksportiral. Clovek bi mislil, da bo tisto malo traktorjev, ki bi jih Ford eksportiral iz Evrope v Ameriko, enostavno plačanih s poravnanim nakupne cene iz Amerike v Evropo dobavljenih Fordovih voz. A ne tako. Takoj so zagoreli v Ameriki plameni za zaščito prohibitivnega sistema in so planteli proti možnosti izvoza traktorjev iz Evrope v Ameriko. Tako so politiki to trgovino uničili.

Ne smemo se pustiti varati po »ugodni« in »neugodni« trgovski bilanci. Očividno je, da mora balancirati svetovna trgovina kot celota. Vsak kreditor mora imeti na nasprotni strani debitorja, vsak dolžnik upnika. Takozvana ugodna trgovska bilanca pravi, da kakšna dežela večjo vrednost izvozi kot uvozi; trajno je pa to slaba kupčija. Obratno je pa kupčija dobra, če da dežela za več importa v zameno manj eksporta. »Ugoden« in »neugoden« velja samo za narode, ki ne znajo samostojno misliti.

Temelji današnje civilizacije ne slonijo na teh geslih, temveč na svetovni kooperaciji. Znanost nas je usposobila, da predelujemo sirovine na prejš neznan način in da računimo pri nabavi sirovin z najbolj oddaljenimi deli sveta. Blagovne predmete moremo pošiljati v najbolj oddaljene kote zemlje, in sicer tako hitro in poceni, da prejšnji rodovi niti pojma niso mogli imeti o tem. A to blagostanje se more ustvariti in primerno razširiti le s sistemom svetovne kooperacije, svetovnega sodelovanja. Kdor to kooperacijo moti, uničuje delo in spoznanje znanosti in odkritja. On je coka za znanstveni napredek in nas poriva nazaj v primitivni gospodarski položaj.

Sednji položaj je resen. Moramo najti pot do politike mednarodnega sodelovanja. Zgodovina nas uči, da koraka razširjenje sodelovanja z napredkom blagostanja vstrie.

Temu mnenju uglednega angleškega industrijalca je dostaviti le to, da veljajo njegove besede v celoti za one industrijske države, ki so že davno dosegle gospodarsko samostojnost, da pa mlade države morajo ščititi svojo komaj ustvarjeno industrijo, ker bi drugače ostale dejansko na položaju kolonij. Z gospodarsko kooperacijo morajo zato najprej pričeiti velike industrijske države in šele potem jim morejo slediti druge.

RAZSTAVA LETONSKIH PRIDELKOV

Konzulat Letonske Republike v Zagrebu (Samostanska ul. št. 6) opozarja, da se bo vršila v Rigi letos v jeseni od 10. do 18. septembra velika razstava letonskih pridelkov. Letošnja razstava se bo temeljito razlikovala od prejšnjih razstav tako po svoji organizaciji, kakor tudi po svojih namelih, in bo prirejena v posebno velikem stilu. Dočim so imele prejšnje prireditve mednarodni značaj, bo na letošnji prireditvi razstavljeno izključno samo blago domačega izvora. Razstava bo predstavljala obširno zasnovano propagando domače proizvodnje, da pokaže inozemstvu popolno sliko produkcijske sposobnosti vsake posamezne stroke produkcije letonskega narodnega gospodarstva. Poleg industrijske produkcije bo na razstavi vsestransko zastopano tudi poljedelstvo. Po pripravah smemo pričakovati z gotovostjo, da bo letošnja jesenska razstava nudila popoln pregled letonske proizvodnje ter da bo dala zlasti inozemstvu vsestranske možnosti za sklepanje novih ter za razširitev in utrditev že obstoječih trgovinskih zvez z letonskimi tvrdkami.

Razstava bo razdeljena na naslednje glavne stroke:

1. industrija za prehrano,
2. lesna industrija in industrija pohištva, glasbenih instrumentov, radia in keramike,
3. metalurški industrija,
4. papirna industrija,

5. konfekcijska industrija,
6. kožna industrija,
7. tekstilna industrija,
8. kemična industrija.

Ze iz gornjega je razvidno, da bo vsebovala razstava prav vse glavne stroke letonske industrije in da bo vsled tega nudila najpopolnejšo sliko letonskega narodnega gospodarstva, vsled česar bo razstava izredne važnosti za vse poslovne kroge, ki se zanimajo za trgovske stike z Letonsko. Na razstavo opozarjamo tudi naše izvoznike in uvoznike.

Obiščite avtomatični bulet DAJ-DAM

Vse trgovce opozarjamo

na Dopisno trgovsko šolo
Ljubljana Pražakova 8/I.
ki dopisno nauči

vsakogar: knjigovodstvo, dopisje, trg.
računstvo, poznavanje blaga in vseh
drugih trgovskih ved — in nemščino,
angleščino, francoščino in ostale svetovne jezike

Za zaščito obrtnika!

Velik obrtniški zbor v Ljubljani, dne 4. septembra 1932 se vrši v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti ob 9. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Za zaščito obrtniških pravic in boj šušmarstvu. 2. Položaj podeželskega obrtnika in pomoč najbolj ogroženim obrtniškim strokam, osobito čevljarški, krojaški, kovaški, sedlarski, fotografski, mersarski, pekovski itd. (Posebni sestanek glede strok po zboru.) 3. Zaščita domačega obrtniškega dela. 4. Kreditna pomoč obrtniku in obrtniško gospodarsko združništvo. 5. Socialno zavarovanje. 6. Važna vprašanja obrtne politike.

V borbi za dobrobit obrtnega stanu vsi na plan!

Kdor je za stvarno, resno delo, ta na naš zbor!

Hočemo boljše bodočnost poedinca in vsega stanu!

Sklicatelji: Zveza obrtnih društev v Celju, Pripravljalni okrožni odbori v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu, Obrtniško društvo v Ljubljani.

Po železnici četrtinska vožnja za one, ki se prijavijo Obrtniškiemu društvu v Ljubljani.

Jajnine

makaroni, špageti, juhine zakuhe

ENOLETNI TRGOVSKI TEČAJ SLOV. TRG. DRUŠTVA V MARIBORU

si je v teku svojega delovanja pridobil odlične sloves kot prvovrstno zasebno strokovno učilišče, ki z uspehom tekmuje celo z javnimi sličnimi strokovnimi zavodi. Trgovsko-gospodarsko snov je po smotnih učnih metodah prilagodil praktični vsakdanji potrebi, tako da usposablja svoje gojence za ekspeditivno delo v trgovskih pisarnah in industrijskih podjetjih.

Poleg trgovskih predmetov, ki se poučujejo na podlagi modernih učnih pripomočkov, se posveča posebna pozornost nemški in hrvatski korespondenci. Za solidno strokovno izobrazbo in dober učni uspeh jamči učiteljski zbor, ki se sestavlja iz profesorjev državne trgovske akademije.

Radi velike gospodarske krize je šolnina znatno znižana.

Vpisovanje je dnevno od 9.—12. ure v prostorih državne trgovske akademije.

Na zahtevo pošilja ravnateljstvo Enoletnega trgovskega tečaja prospekte brezplačno.

Trgovci, dajte trgovsko izobrazbo svojim otrokom le pri domačih, solidnih in strokovno pripoznatih zavodih!

AMERIŠKA AVTOMOBILNA PRODUKCIJA PADA DALJE.

V juliju t. l. je padla produkcija avtomobilov v USA proti lanskemu juliju za 50 odstotkov in proti juliju leta 1929 za 78 odstotkov. Proti letošnjemu juniju je bil padec izredno hud in je izkazan z 41 odstotki. Razni znaki parvijo, da se bo padec produkcije še nadaljeval; Fordove tovarne, ki so bile v zadnjem času največji producent, so znižale tedensko produkcijo na novo od 24.000 avtomobilov na 14.000. Sicer se pa padanje v produkciji avtomobilov ne sme preveč tragično presojati; pride čas, ko je konsum nasičen in se producira nato le za sprotno potrebno.

ANGLEŠKE DRŽAVNE FINANCE

Po uradnih podatkih so znašali državni dohodki Anglije v dobi od 1. aprila do 27. avgusta 225.630.621 funt šterlingov, kar pomeni, da so se dohodki povečali za 325.661 funtov. Izdatki pa so znašali 302.886.859 funtov, to je za 4.564.524 funtov manj, kakor je določal proračun.

PADEC CEN NA TRGU SUROVEGA MASLA

Potem ko je bila Anglija skoz več tednov kupovala na evropskem trgu surovega masla večje množine, je postala naenkrat opreznjša, kar jo zadelo posebno. Dansko in Švedsko. Danska je zato znižala cene do 10 danskih kron pri 100 kg. Baltske obrobne države, ki so vsled tega mnogo trpele, so se zatekle k dumping-cenam, da morejo svoje blago prodati; tudi Nemčija je sledila temu gibanju na baisse in je znižala cene za povprečno 10 mark pri stotu.

Po svetu

Kenzum piva je padel na Dunaju v prvi polovici t. l. za 160.000 hl v primeri s prvim polletjem t. l.

Obrestno mero za nemške kratkoročne kredite so znižali ameriški bankirji od 6 na 5%.

Cena ameriškega bombaža je bila dne 1. junija t. l. s 5'05 centov na najnižji stopnji in se je tedaj popravila 1. avgusta na 6'05, koncem avgusta pa že na 9'20, torej za več ko 80%.

Zlatnike po 25, 50 in 100 zlotov bo dalo kovati poljsko finančno ministrstvo. Obenem bo znova urejeno kovanje srebrnikov, ki jih bo smelo biti v prometu za 396 milijonov zlotov.

Brazilijska je podaljšala moratorij na tuja posojila za dva meseca.

Norveška banka je znižala obrestno mero od 4,5 na 4%, švedska Državna banka pa od 4 na 3,5%.

Mednarodni kartel valjane žice je sklenil, da bo politiko cen zrahljal in jo v največji izmeri prilagodil trenutnim razmeram. V bodoče ne bodo veljale za vse dežele enotne cene, temveč se bodo ravnale po posebnih tržnih razmerah in po v poštevh prihajajočem kvantumu.

Radio Corp of America izkazuje za drugo letošnje četrtletje zgubo 283.000 dol. proti dobičku 1.070.000 dol. v isti lanskim dobi.

Unitet States Rubber Co (rubber = gumi, kavčuk) izkazuje za prvo letošnje polovico zgubo 5.030.000 dol. proti zgubi 4.660.000 dol v istih lanskim mesecih; že prej velika zguba se je še povečala.

Republic Steel Corp, tretji ameriški koncern jekla, zaključuje prvo letošnje polovico z zgubo 5.220.000 dol. proti istodobni lanskim zgubi 2.780.000 dol.

Obtok bankovcev v Nemčiji je bil po zadnjem izkazu Državne banke v znesku 3822 milj. mark krit v zlatu in devizah s 23,4%.

Centralna banka nemških hranilnic v Pragi znižuje delniško glavnico od 30 na 24 milijonov Kč. Letošnji dobiček se pripiše na novi račun.

Davčni dohodki Združenih držav Sev. Amerike so se v zadnjem proračunskem letu zmanjšali za 871 milijonov dolarjev. Donos dohodninskega davka je padel od 1800 milijonov dolarjev na 1056.

Vsled nameravanega znižanja mezd grozi 25.000 londonskih avtobusnih nameščencev s stavko. Upajo, da se jim pridruži še vseh 75.000 nameščencev cestne železnice.

Avstrijska trgovinska bilanca je bila v juliju za 50,9 milijonov šilingov pasivna.

Pšenično žetev v Kanadi cenijo na 450 milijonov bušljev. Od lanske letine je še ostalo neprodanih 100 milijonov bušljev.

Francoska trgovinska bilanca. V prvih sedmih mesecih l. l. je znašal uvoz Francije 17.667 milijonov frankov, izvoz pa 12.512 milijonov. V istem razdobju je znašal lani uvoz 26.833, izvoz pa 18.641 milijonov frankov.

Avstrijska Narodna banka je znižala obrestno mero od 7 na 6%.

Švedski vžigalični trust bo posloval še nadalje in je bil predlog ameriških delničarjev o njegovi likvidaciji odklonjen. Trust ima 90 milijonov švedskih kron aktiv in prav toliko pasiv.

Tovarna železniških pragov v Sisku bo likvidirala. Ob osnovni glavnici 412.500 dinarjev je imela v prefektem letu 545.000 dinarjev izgube. Kreditorjem v znesku 13,9 mil. Din stojijo nasproti zahteve pri prometnem ministrstvu v znesku 14,1 in druge zahteve (procesni stroški) v znesku 1,4 mil. dinarjev.

Število vlagateljev pri Poštni hranilnici Jugoslavije je naraslo v juliju na 200.219, število vlog na 383.800.000 Din. Čekovni računi so dosegli vsoto 4666,7 mil. Din.

Glede uvoza vina v Francijo, kjer je nastopila peronospora, se je obrnila glavna zveza sadjarjev in vinogradnikov Jugoslavije na poljedelsko ministrstvo za izposlovanje uvoznega kontingenta iz Jugoslavije v višini 200.000 hl po znižani carini 55 dinarjev za 1 hl.

Pridelek sliv v Brčkem in okolici kaže še nadalje prav dobro. Brčko je glavni izvozni kraj za bosanske slive.

Kral in Beneš, ena največjih modnih trgovin v Pragi, je zaprosila za otvoritev sodnega poravnalnega postopanja; pasiva 3,3 milj. Kč, aktiva 1,75.

Jože Kovač:

Pregled osemletnega poslovanja Ljubljanske borze

(Nadaljevanje)

Gornji obrazec tožbe pa lahko vsakdo prilagodi za svoje tožbe. Tožbo je vložiti v dveh izvodih, če je naperjena samo proti enemu tožencu, sicer pa je za vsakega nadaljnjega toženca priložiti še po en izvod. V ravno toliko izvodih so priložiti tožbi tudi priloge, na katere se sklicuje v tožbi.

Kolekovanje tožb.

Tožbe je kolekovati:

	Prvopis	Drugopis
do višine Din 1.000.—	2.—	1.—
do višine Din 5.000.—	4.—	2.—
do višine Din 10.000.—	5.—	2:50
od Din 10.000.— naprej	6.—	3.—

Vsaka nadaljna pola se kolekuje kakor drugopis. Priloge se kolekujejo ne glede na vrednost spornega predmeta s kolekom 50 par vsake pola. Pooblastilo je kolekovati s kolekom za en dinar.

Pripravljalni spis ali odgovor na tožbo se kolekuje kot tožba, vse druge vloge pa kot drugopis tožbe.

Pri vložitvi tožbe je poleg tega plačati v gotovini **borzno pristojbino** za tožbo, za razpravo in 1% od vložene zneska za manipulacijo. Če ne gre za borzni posel je poleg tega plačati gotov del od vložene zneska na borzni kurtaži, in sicer ¼% pri kupcih za žito, mlevske izdelke, sočivje, stročnice, krompir, sadje, seno, slamo, mast, slanino, sir, kolonialno blago, kože, usnje, volno, strojila, bencin, vino, kemične produkte itd.; ½% za les, spirtnice, kavo, opeko; ¼% za železo, železne fabrikate in premog.

Če se poživajoče postopanje povzame, je plačati pri vložitvi predloga ¼ že plačane pristojbine. Predlog je vložiti v tolikih izvodih kakor tožbo in kolekovati vse izvode kot drugopis tožbe.

Pristojbino pri poravnavi je plačati v kolekih, in sicer ¼% od poravnane zneska. Koliko znašajo pristojbine, ki jih je plačati v gotovini in koliko razsodnina, ki jo je plačati pri razpravi sami, toda v kolekih, je razvidno iz natančnega »Navodila« za kolekovanje in plačilo pristojbin! Tako »Navodilo« je vsakemu interesentu brezplačno na razpolago v borznem tajništvu, Ljubljana, Gregorčičeva ulica 27/II. Tam se dobe tudi vsa ostala potrebna pojasnila.

Imenovanje razsodnikov.

Vsaka stranka imenuje enega odnosno dva za spor preko Din 100.000.—, enega ali dva razsodnika iz liste kolegija razsodnikov, oziroma (če stranka ni borzni član) iz imenika razsodnikov, ki niso borzni člani. Tožitelj mora imenovati razsodnike že v tožbi, toženec pa je ob vročitvi tožbe pozvan, naj imenuje razsodnike. V nasprotnih primerih imenuje predsednik razsodišča po določenih § 20. in 22. pravilnika borznega sodišča enega ali dva razsodnika iz kolegija razsodnikov. Če sta v takih primerih imenovana dva razsodnika, mora tudi tožitelj imenovati dva razsodnika.

Postopanje pred razsodiščem.

Postopanje pred razsodiščem se vrši javno, sme pa se javnost izključiti v smislu § 37. in 38. prav. borznega razsodišča.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4—6. — Šelenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Zastopniki strank.

(Cit. § 39. pravilnika borznega razsodišča.)

Stranke imajo pravico, da se dajo pri razpravi zastopati po pooblaščenih zastopnikih, kar ne izključuje, da sme stranka priti pred razsodišče v spremstvu svojega pooblaščenca tudi osebno ter se izjavljati poleg pooblaščenca.

Zastopnik se mora izkazati ob pričetku razprave s pooblastilom stranke. Za zastopnika strank je pripuščati osebe, sprejete v seznamek razsodnikov, ki niso borzni člani, nadalje odvetnike, javne družabnike, prokuriste, trgovske pomočnike in druge nameščence strank, borzne člane, sodno imenovane kuraterje, razpravljalce in upravitelje konkurznih skladov.

Narok za ustno razpravo.

Stranke morajo listine, ki se tičejo pravnega spora ter še niso pri razsodišču v izvirniku, kakor tudi stvari, ki jih je ogle dati na razpravi, prinesiti s seboj k naroku ter staviti pred narokom predloge zaradi predložitve dokaznih listin in oglednih stvari, ki jih ima nasprotnik ali jih hrani javno oblastvo ali notar.

Tudi je predlagati še pred tem narokom povabilo prič, na katere se hočejo stranke pri istem sklicevati.

Zoper tistega, kateri ne pride k temu naroku, se sme po predlogu izdati **zamudna sodba**; pri tem je dejanske navedbe došle stranke, ki se tičejo predmeta pravnega spora, v kolikor niso opovržene z danimi dokazi, šteti za resnične. Na pismene sestavke, ki jih dopošlje izostala stranka, se ni ozirati, razen v slučajih, v katerih je razsodišče naročilo stranki zadevno pismo no izjavo.

Ako ne pride k naroku nobena izmed obeh strank, nastopi **poživanje postopanja**, a nova razprava se razpiše na predlog ene ali druge stranke.

Toženci morajo pri določenem naroku ali kadar opravljajo prvo pravno dejanje imenovati skupnega pooblaščenca za vročbe, sicer postavi razsodišče po predlogu tožeče stranke skupnega pooblaščenca za vročbo na nevarnost in stroške toženca.

Skupni pooblaščenec za vročbe mora stanovati v Ljubljani.

Ugotovitev pristojnosti razsodišča.

Razsodišče vselej uradno ugotovi pristojnost in to še predno poizkusi pri naroku skleniti med strankami poravnavo ali preden zabeleži poravnavo, ki so jo stranke izvensodno sklenile same; pravtako tudi predno izreče zamudno sodbo.

Če pa pripada ena stranka kmetijsko-gospodarskemu sloju, a je blagovni posel (predmet spora) v očitnem nerazmerju z gospodarskim obratom stranke, tedaj zavrne tožbo razsodišče samo ali pa na predlog stranke. Ta določba ne velja za inozemce. Ako se izreče razsodišče za nepristojno, mora tožitelj povrniti tožencu vse stroške, ki so mu narasli radi tega, ker je pristopil k naroku in ker se je pritegnil zastopnik.

Poravnave.

Razsodišče mora poizkusiti pri otvoritvi razprave poravnavo med strankami, ostane pa za to upravičeno tudi v vsaki poznejši dobi razprave.

Poravnave, pravnoveljavno sklenjene pred razsodiščem so tudi izvršilni naslovi, ki imajo isti pravni učinek, kakor sodba sama.

Sodbe.

Na podlagi pravomočne sodbe se lahko takoj uvede izvršba po poteku paricijskega roka, ki znaša navadno 24 ur po razglasitvi sodbe, če sta bili obe stranki navzoči, sicer pa 24 ur po vročitvi sodbe.

Proti sodbi ni nikakega priziva.

(Nadaljevanje sledi)

Francija se hoče otresti švedskih vžgalic

Med francosko vlado in švedsko vžgalnično družbo (Kreugerjev koncern) se vršijo pogajanja, s ciljem, da se omeji monopol švedske vžgalnične industrije v Franciji, določen leta 1927 za 30 let, na deset let, torej do leta 1937. Bodočih pet let 1932—1937 hoče francoska vlada porabiti za izgradbo lastne vžgalnične fabrikacije v takšni izmeri, da bo Francija v bodočnosti neodvisna od inozemskih trgov. Beremo celo, da ima francoska monopolna uprava tudi izvozne namene. Po Kreugerjevi smrti se sploh porajajo stremjenja po samosvojitvi v vžgalnični industriji.

Italija podpravi efektno trgovino

Novi italijanski borzni zakon, ki je bil pravkar objavljen, izločuje banke popolnoma iz borzne trgovine. Vsa borzna naročila za trgovino z vrednostnimi listinami se morajo vršiti po senzalih, ki jih imenuje država in ki so postali torej državni uradniki. Izjemo so napravili le za vrsto velikih zavodov, ki jim je dovoljeno, da so na borzi zastopani po opazovalcu. Senzali morajo pri Italijanski banki založiti kavcijo kot varščino za izvedene borzne transakcije. Nadzorstvo borznih sej ima zastopnik trgovskega ministrstva; prav tako je tudi poslovanje senzalskih tvrdk v rednih časovnih presledkih kontrolirano od državnih organov.

V SUBOTICI NI PREZADOLŽENIH KMETOV

V mestu Subotici, čegar prebivalstvo je pretežno kmetško, so te dni izvršili popis kmečkih dolgov. Na splošno presenečenje pa se je prijavilo samo 800 kmetov, ki so zadolženi, dočim je v mestu Subotici nekaj tisočev kmetov. Smatra se zato, da v Subotici ni mogoče govoriti o kmečki prezadolženosti. Od kmetov, ki so prijavili dolge, so v veliki večini zadolženi pri bankah, le v neznatni meri pri posameznikih.

FRANCIJA NE POTREBUJE VEČ TUGEJA ŽITA

Ob priliki otvoritve zadržnih žitnih skladišč in silosa v Verdunu je dejal kmetijski minister Garde, da znašajo letni dohodki Francije od žita 12 milijard frankov. V vsej Franciji je z žitom posejanih 5 milijonov hektarjev. Ker je po vojni kmetijstvo zelo napredovalo, krije Francija danes skoraj vso svojo potrebo po žitu. Dočim je morala včasih Francija uvoziti 50 odstotkov žita, uvozi danes le še 3 odstotke.

NEMCIJA PRICNE IZVAŽATI PŠENICO

Velike zaščitne carine na kmetijske pridelke so tako silno dvignile nemško kmetijstvo, da je Nemčija iz uvozne države za pšenico postala že izvozna država. Računajo, da bo mogla letos Nemčija izvoziti pol milijona ton pšenice. Drugo vprašanje pa je seveda, kako se bo mogel nemški kmet zadovoljiti z nizkimi cenami, ki vladajo na svetovnem žitnem trgu. Zato je zelo verjetno, da bo razočaranje, ki ga bo doživel nemški kmet, v kratkem omejilo produkcijo pšenice v Nemčiji, ki bo zopet postala uvozna država za pšenico. Pripomniti je, da se v Nemčiji smatra pšenična moka kot luksuz, vsled česar je tudi konzum pšenične moke v Nemčiji primeroma majhen.

ZUNANJI DOLGOVI IN ZUNANJA TRGOVINA MADJARSKE

Po ravnavar objavljeni statistiki je bila madjarska trgovinska bilanca v prvih sedmih mesecih l. l. popolnoma pasivna. Uvoženo je bilo blaga za 192.9 milijonov pengö (lani 345.1), izvoženo pa za 174.5 (lani 198.2) milijonov pengö. Proti jeseni se bo

sicer trgovinska bilanca zboljšala, vendar pa je skoraj izključeno, da bi mogla spraviti Madjarska skupaj toliko deviz, kolikor jih potrebuje za svoje dolgeve. Zato se že danes trudijo na Madjarskem, da bi dobili slično dolgoročno zunanje posojilo, kakor ga je dobila Avstrija. Vendar pa se tozadevna pogajanja vodijo še neoficialno, ker hočejo najprej doseči znižanje dosedanjih dolgov.

ZITO V RUSIJI — LE 45 Odstotkov NAČRTA

Tako pridelek kot oddaja žita vladnim organom v Rusiji se po statistiki za julij neugodno razvijata. Po tej statistiki je bilo požetih ca 31 milijonov ha, to je 8½ mil. ha manj kot lani. Oddaja žita ne dosega več kot 45 odstotkov v petletnem načrtu predvidene množine. Časopisje, ki se s temi dejstvi podrobno peča, zvrča krivdo za neuspešno oddajo na velike spekulacije in tatvine v žitu.

HAUSSE V NEW YORKU

Že štiri mesece z malimi presledki trajajoča hausse v New Yorku je tečaje nekaterih papirjev pognala krepko navzgor in je nekatere več kot podvojila. Seveda se pa to le malo pozna, če pogledamo nazaj na proces razvrednotenja in če primerjamo tečaje na primer z rekordnimi tečaji leta 1929. V primeri s tem letom se nam vidi haussiranje zadnjega časa kot rahlo tresenje, čeprav je glede na globinske točke precejšnje. Za štiri v New Yorku zelo priljubljene spekulacijske papirje navedemo tečaje od rekorda pred oktoberskim kraham 1929, od globinske točke v letošnjem juniju in od pričetka tekočega meseca:

Papir	Oktober 1929	Junij 1932	3. avg. 1932
U. S. Steel	225	21	31.87
General Motors	68	8	12.—
Radio Corp.	92	3	6:50
Baltimore and Ohio	135	5	9:25

Pripominjamo pri tem, da je na bazi bistveno znižanih dividend **rentabilnost ameriških delnic** za evropske razmere še zmeraj izredno velika. Tako odgovarja te dni naznanjena četrtletna dividenda 25 cents pri General Motors kljub v zadnjih tednih naraslemu tečaju še zmeraj letnim 8½ odstotnim obrestim.

PADEC ŽITNIH CEN V FRANCIJI

Nenadni padec žitnih cen na trgu v Parizu je povzročil v francoskem trgovskem svetu naravnost osuplost. V štirinajstih dneh so padle cene za 33 odstotkov. Ministrski svet se je posvetoval o primernih protitukrepih. V nekaterih okrajih se je letina zakasnila in je prišel zato ves pridelek naenkrat na trg. Zato so padle cene pšenice v štirinajstih dneh od 180 frankov na 120 in še bolj. Vrhtega je pridelek letos tako dobro obrodil, da ni potreben nikakšen uvoz iz inozemstva. Letna poraba Francije znaša okoli 90 milijonov met. stotov.

AMERIŠKA GOSPODARSKA KONFERENCA

Hoover je sklical nacionalno ameriško gospodarsko konferenco; pričela se je 26. avgusta. Njena naloga je obstojala v tem, da je dobila pregled o sredstvih, ki so na razpolago za zboljšanje gospodarskega položaja. Dalje se je razpravljalo o razširjenju kreditnih možnosti in o dvigu konsumu. Udeležilo se je konference vse, kar v gospodarskem oziru v Zedinjenih državah kaj pomeni.

»Trgovskega lista« »Ponudbe in povpraševanja«, ki nudijo ugodne kupčijske prilike. Zato jih zlasti podeželski trgovci, morajo čitati!



Dr. Pirčeva sladna kava

Gospodje trgovci! Ponudite Dr. Pirčevo sladno kavo Vašim odjemalcem!

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Sovjetska zunanja trgovina

S precejšnjo zakasnitvijo so bili te dni objavljeni uradni podatki o sovjetski zunanji trgovini v prvem četrtletju tega leta. Podatki so zelo zanimivi in dokazujejo, da je bila sovjetska zunanja trgovina pasivna tudi v tem letu. Če primerjamo rezultate sovjetske zunanje trgovine v prvem četrtletju zadnjih treh let, potem dobimo te številke:

Uvoz je znašal leta 1930 273.6 milijonov rubljev, leta 1931 251.2 milijona in l. 1932 samo 192.1 milijonov rubljev, to je za 24% manj.

Izvoz pa je znašal leta 1930 236.7 milijonov rubljev, leta 1931 samo 195.9 milijonov in leta 1932 celo samo 144.5 milijonov rubljev ali za 26.3% manj. Izvoz je torej padel še v večji meri ko uvoz in se je sovjetska trgovinska bilanca znova poslabšala.

Sovjetska vlada se silno trudi, da bi odpravila pasivnost svoje trgovinske bilance in ker ne more povečati izvoza, je omejila svoja naročila v tujini. Tako so se sovjetska naročila v Nemčiji v prvem četrtletju znižala za dvakratno višino, še bolj pa so padla sovjetska naročila v Združenih državah Sev. Amerike, kjer so padla od 40.5 milijonov dolarjev na celih 5.5 milijonov dolarjev. Ta padec naročil pa se bo izkazal šele v prihodnji bilanci, ker se

sedaj še vedno uvaža v Rusijo že preje kupljeno blago na dolgoročne kredite.

Največ je uvozila sovjetska Rusija blaga iz Nemčije in sicer za 84.3 milijonov, za 46.6% več ko leta 1931. Tudi uvoz iz Anglije je zelo narastel in sicer od 11.3 v letu 1931 na 27.7 milijonov v letu 1932. Percentualno pa je najbolj narastel uvoz iz Švedske in sicer od 2.9 na 6.6 milijonov v letu 1932. Tudi uvoz iz Kitajske je zelo narastel od 2.6 milijonov v letu 1931 na 4.4 v letu 1932. Zato pa je uvoz iz drugih držav padel naravnost neverjetno. Uvoz iz Amerike je padel od 93.2 milijonov v I. četrtletju leta 1931 na 9.3 milij., skoraj za desetkrat; uvoz iz Čehoslovaške od 9.3 na 3.1, iz Japonske od 3.5 na 1.6, iz Poljske od 8.2 na 0.9 in iz Francije od 2.0 na 0.4 milijonov rubljev.

Sovjetski izvoz pa nudi čisto drugo sliko. Največ so sovjeti izvozili v Anglijo in sicer v I. četrtletju leta 1931 za 51.3 milijonov, v istem četrtletju leta 1932 pa samo za 37.1 milijona. Prav tako je padel sovjetski izvoz v Nemčijo in sicer od 39.4 na 25.8, v Italijo od 10.4 na 6.1, v Ameriko od 4.3 na 3.0, v Poljsko od 1.6 na 0.8 in v Čehoslovaško od 0.9 na 0.4 milijonov rubljev. Samo v Francijo in v Kitajsko se je dvignil sovjetski uvoz in sicer v Francijo od 5.8 na 7.4, v Kitajsko pa od 4.3 na 5.1 rubljev.

Vabilo

na

REDNI OBČNI ZBOR

gremija trgovcev v Konjicah, ki se vrši v sredo 7. septembra 1932 ob 9. uri v dvorani okr. hranilnice v Konjicah

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo dveh računskih preglednikov.
5. Preosnovanje gremija po novem obrtnem zakonu in odobritev pravil.
6. Prenos poslova na novo upravo.
7. Odobrenje proračuna za poslovno leto 1932.
8. Volitev nadzornega odbora.
9. Razprava o izvedbi obligatornega oolniškega in starostnega zavarovanja.
10. Volitev dveh delegatov in njih namestnikov v občni zbor Zveze trgovskih gremijev.
11. Odobritev 4 urnega delovnega časa ob nedeljah in nadomestilo za pomožno osebje.
12. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti se vrši eno uro pozneje drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki pa sklepa veljavno ne glede na število članov.

Udeležba je obvezna. Člani, ki se brez predhodne tehtne opravičbe ne udeležijo skupščine, se kaznujejo do 1000 Din.

Za gremijalno načelstvo
Martin Šumer s. r.

Izredno ugoden zaključek letine v Avstriji

Že prva poročila o letošnjem avstrijskem pridelku so govorila o prav ugodnih zaključkih. Zadnje cenitve so ta poročila

potrdile; podamo jih, v tisočih meterskih stotov:

	Zadnja cenitev	Lanski pridelok	Cenitev proti lanskim 100
Ozimna pšenica	3332	2889	115.3
Ozimna rž	5821	4627	125.8
Ozimni ječmen	117	103	113.6
Jari ječmen	2784	2063	134.9

Pridelke rži bo letos po tej cenitvi za 26 odstotkov večji kot je bil lanski, pridelke ječmena povprečno za 33 odstotkov in pridelke pšenice za več kot 15 odstotkov. A ne samo kvantitativno, tudi kvalitativno je letošnji pridelok prav posebno ugoden, in računajo z rekordnostjo skupnega pridelka, kakršne doslej v Avstriji še ni bilo. Tako koraka Avstrija naprej do samoprekrbe.

Za naš

na se kupujejo naši domači proizvodi: prašek za pecivo, vanilin - sladkor.



TRGOVCI, forsirajte naše domače proizvode, mi jamčimo za najboljšo kakovost istih.

Ljubljanska borza

Tečaj 31. avgusta 1932.	Povpr. ševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2301.51	2312.87
Berlin 100 M	1357.91	1368.71
Bruselj 100 belg	793.29	797.23
Budimpešta 100 pengő	—	—
Curij 100 fr.	1108.35	1113.85
London 1 funt	198.14	199.74
Newyork 100 dol., kabel	—	—
Newyork 100 dolarjev	5699.92	5728.48
Pariz 100 fr.	224.32	225.44
Praga 100 kron	158.90	169.76
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Trst 100 lir	292.79	295.19



KLIŠARJE
vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše

KLIŠARNA ST. DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

Prva poročila

DUNAJ ODKLANJA NAŠE SADJE
(Poročilo dne 31. avgusta 1932.)

Danes sem pregledal položaj na vseh dunajskih trgih. Za naše sadje je položaj — brezupen iz enostavnega razloga, ker je domača produkcija ogromna. Jabolka je res v Avstriji mnogo tisoč vagonov nad domačo potrebo. Tu so na drobnem prav lepa namizna jabolka po okoli tri dinarje, dočim sem še pred tremi dnevi kupil v Ljubljani slaba po 4 Din. — Češplje so bile v ponedeljek po 18 grošev, danes po 30 grošev. Ako bo povprečna cena 30 grošev, bo dobro, kajti tudi češpelj je tu ogromno. Edino pridevek »bosniške« bo nekoliko vleklo vsled starega dobrega imena. Vseh stroškov moramo računati do 15 grošev.

Tu pravijo poznavalci razmer na trgih, da v Jugoslaviji ne sme biti nakupna cena za češplje nad 50 para. S to ceno bi se moglo nekaj malega izvoziti. Lani mnogi niso bili niti z dvema dinarjema zadovoljni.

Za grozdje je upanje na ceno povprečno po 50 grošev, tako, da bi ostalo za kmeta 15 grošev ali nekaj nad dinar. Pravijo, da bi bilo i to dovolj ugodno za nas...

A. G.—k.

VIII. POROČILO HMELJARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO

(Zalec v Savinjski dolini, 1. sep. 1932.)

Pri zelo živahnem nakupovanju in dvigujočih se cenah se je danes plačevalo za prina 18—19, za prina izbor do 20 Din za 1 kilogram.

Mnogo tujih nakupovalcev je navzočnih. Včeraj je deževalo.

Društveni odbor.

ZAGREBSKI TEDENSKI SEJEM

z dne 1. septembra.

Kakor vsi drugi, tako je bil tudi ta sejem slab po prometu in kupčiji. Zlasti slab je bil dogon živine in konj. Tujih kupcev na trgu sploh ni bilo. Nasprotno pa je bilo na trgu zelo mnogo pridelkov in krme. Največ krme je bilo iz Varaždinske okolice. Cene svinj so padle za 50 par pri kilogramu.

Dogon živine: Bikov 52, krav 544, juncev 261, volov 123, telet 283, konj in žrebet 346, ovc 14, koz 3, svinj 582, pujskov 248.

Cene: biki od 3—4, mesarske krave od 1.50 do 3.50 za kg, mlečne krave od 700 do 1100 za grlo, voli II. vrste od 3.50 do 5, junci za meso od 3 do 4, bosanski voli od 1.50 do 2.50, pitane svinje od 6.50 do 7.50, nepitane od 6 do 7, pujski od 50 do 160 za rep, koze od 100 do 120, ovce od 70 do 120, par konj od 1200 do 3000 Din, konji za klanje od 1 do 1.25, sremske zaklane svinje od 10 do 10.50, teleta od 3.50 do 4.50, zaklana teleta od 6 do 8 dinarjev za kilogram.

Dovoz in cena pridelkov: 161 voz detelje, cena od 50 do 65 Din za 100 kg, 17 voz olave po 50 do 60, 258 voz sena po Drv je bilo pripeljanih 83 voz in so se prodajala po 80 do 90 Din za kub. meter. 45 do 55 Din za 100 kg.

Buč je bilo 45 voz po 25 par do 1.25 Din za kos, zelja 36 voz po 1.50 do 2 Din za kg.

XVIII. ZAGREBSKI VELESEJEM

OD 3. DO 12. septembra 1932.

Splošni mednarodni vzorčni velesejem s specialnimi sejmi:

Elektrika, radio, hotel, hiša, kuhinja, prehranbena industrija, tekstil, krzno, volna, zimski sport, narodna domača industrija in preproge poljedelstvo in krma ter splošni sejem vseh vrst robe.

Z vnaprejšnjim kupljeno potno legitimacijo Zagrebškega velesejma je na železnicah 50% popusta (brezplačni povratek), na jadranskih porobrodbih višji razred za ceno nižje. Legitimacije se dobijo pri vseh potniških uradih in denarnih zavodih v vseh večjih mestih.

Vstopnina 10 Din. Ponedeljek in petek 5 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 14 konjev, 21 bikov, 73 volov, 191 krav in 13 telet; skupaj 312 repov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 30. avgusta t. l. so bile te: debeli voli 1 kg žive teže od 2.75—4, poldebili voli 2—2.50, plemenski voli 1.25 do 2.25, biki za klanje 1.50—2.50, klavne kra-

ve debele 1.25—2, plemenske krave 1 do 1.50, krave za klobasarje 0.80—1.20, mlečne krave 1.75—2, breje krave 1.75 do 2, mlada živina 2.50—3.25, teleta 3—4. Prodanih je bilo 186 komadov. — Mesne cene: volovsko meso I. vrste 1 kg 8 do 10, II. vrste 6—8, meso od bikov, krav, telet 4—5, telečje meso I. vrste 10—12, II. vrste 6—8, svinjsko meso sveže 10—16 dinarjev.

Albert Šneletič sobno slikarstvo
Ljubljana, Emonska cesta št. 25.

Razno

MINES DE BOR

Produkcija bakrene rude v tem našem največjem bakrenem rudniku, ki je pa v francoskih rokah, je bila lani s 456.730 tonami samo za dobrih 7 odstotkov manjša kot leta 1930 s 493.350 tonami; produkcija kovine same je s 24.351 tonami skoraj dosegla ono iz leta 1930 s 24.463 tonami. Padec bakrenih cen je povzročil nazadovanje brutodobička od 22.9 na 14.9 milijonov Din in čistega dobička od 20.5 na 8.9 milijonov frankov. Ob bilančni vsoti v znesku 221 milijonov frankov (leto prej 234 milijonov) ne kažejo bilančne postavke nobenih posebnih sprememb: zaloge bakra 1.1 milijonov frankov (1.5), imobilije 51.6 (47.1), industrijske naprave 39.8 (32.8), kreditorji 15.8 (11.6), debitorji 26.1 (34.5). Nadaljnja izgradnja naprav in terenskih del je zahtevala izdajo 40.000 kosov 4.5 odstotnih obliacij v nominalni vrednosti 1000 frankov (izdajanje 960 frankov), vračljivih v 20 letih. Davki so ostali skoraj na isti višini, 15.3 milj. fr. proti 18 milj., ravnotako število delavcev s 5406 proti 5335. Delniška glavnica znaša 15 milj. frankov, rezerve 26 milijonov frankov. Izplačajo se dividende v znesku 6.6 milj. frankov = 44 odstotkov proti 18.4 milj. v letu 1930 in 45.7 v letu 1929; torej je bila dividenda leta 1929 nad 300-odstotna! Izvoz bakra je naveden v lanskem letu z 22.659 tonami za 291 milj. Din proti 24.641 tonam in 498 milj. Din v letu 1930 ter 19.270 tonam in 451 milijonom Din v letu 1929. Vidimo v teh številkah ogromni padec cen, in vendar še zmeraj takšen dobiček.

EKSPRESNI MOTOR DUNAJ — BEOGRAD

Na Donavi so se že dolgo časa vršili poskusi z novim tipom motornih čolnov in so imeli tako dobre uspehe, da bo v kratkem otvoren promet z njimi. Najprvo bo prišel obratovati motorni čoln »Delphin«. Doslej si se vozil z Dunaja v Budimpešto po Donavi 12 ur, odslej se boš vozil samo 5 ur: Budimpešta—Beograd doslej 25 ur, odslej 7! Po Donavi navzgor Beograd—Budimpešta doslej 35, odslej 9, Budimpešta—Dunaj doslej 21, odslej 6. Prostora je v čolnu za 20 oseb.

KARTEL CINKA IN ITALIJA

Na konferenci Mednarodnega cinkovega kartela v Ostende sklenjena omejitve produkcije je bila prvič izvedena s 1. t. m., potem ko so južnoameriški in kanadski producenti pristali nanjo. Kanada in Mehika bosta omejili svojo produkcijo za 10 odstotkov, ostale deželne skupine za 5. Izjema je Italija, koje skupina je bila celo pooblaščen, da sme brez oziroma na dosedanje restriktivne dogovore po lastnem preudarku produkcijo zvišati, proti obvezi, da cinka ne bo eksportirala. To izjemno stališče so morali dovoliti Italiji zato, ker je grozila iz izstopom iz kartela; češ, da gre stremiljenje vlade za tem, da Italija sama producira dosti cinka zase in da ni več odvisna od importa. Tako je bil obstoj kartela rešen, a kartel velja itak le do konca tekočega leta.

GRADBA NAJVEČJEGA FRANCOŠKEGA PARNIKA

Francoski »Journal de la Marine Marchande« dementira nedavno v časopisu krožeče vesti, da je ustavljena gradba za vožnjo iz Le Havra v Newyork namenjenega parnika družbe Cie Générale Trans-

Kdor ne podpira svojega glasila, zaničuje samega sebe in škodi skupnim interesom trgovstva.

Trgovci! Naročajte TRGOVSKI LIST!

atlantique. Ugotavlja se, da se konstrukcijska dela začasno »Super-Jle-de-France« imenovanega parnika od pričetka gradbe v decembru 1930 dalje niso nikdar prekinila in da je pri gradbi stalno zaposlenih 2000 delavcev. Parnik bo dolg 311 metrov, širok 35-9 m, visok 23 m in bo imel prostornino 70.000 ton; to je le 3000 ton manj kot Cunardov parnik, katerega nadaljnjo gradbo se pa opustili. Stroji novega parnika bodo razpolagali s 160.000 konjskimi silami, ki bodo dale ladij hitrost, s katero bo prevoz Le Havre—Newyork omogočen v mnogo prej kot v petih dneh. »Super-Jle-de-France« bo eden največjih, zaenkrat pa gotovo največji parnik sveta. Posadka njegova bo štela 1400 mož, njegova oprema bo glede udobnosti in komforta presegala vse dosedanje ladje. Ker sedaj nobeno francosko pristanišče ne more tega orjaka sprejeti, bo treba pristaniške naprave precej spremeniti. Vhod v pristanišče Le Havre bo razmerno razširjen in poglobljen, in tudi v Neworku bodo pristaniške naprave špicielno za sprejem novega orjaka popravili. — Tako poroča francosko časopisje. Dvomimo le, če bosta komfort in udobnost res brezprimerna; težko je namreč napraviti ladjo bolj udobno in njeno opremo bolj elegantno kot je to na primer pri Cosulichovih motornih ladjah »Saturnia« ali »Vulcania«, čeprav se glede velikosti itd. z drugimi pomorskimi velikani ne moreta primerjati.

Ponudbe, povpraševanja

Tvrđka M. A. Šabanović i Barzelaj, Udevo, Južna Srbija, želi stopiti v kupčijske zveze s tukajšnjimi veletrgovci s sadjem, odnosno z grozđjem.

Dobava, prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. septembra t. l. ponudbe glede dobave hrastovega lesa. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — **Direkcija državnega rudnika Banja Luka** sprejema do 15. septembra t. l. ponudbe glede dobave materijala za popravo avtomobilov. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani).

Prodaja lesa se bo vršila dne 3. oktobra t. l. pri Direkciji šum brodske imovne občine v Vinkovcih. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani).

Oddaja zakupa buffeta na postaji Velenje se bo vršila potom licitacije dne 10. oktobra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji).

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem dopolnilnih del I. etape v drž. bolnici za duševne bolezni Novo Celje I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 19. septembra 1932. ob 11. uri dopoldne v sobi št. 38 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami. Pripomočki se interesentom ne bodo razpošiljali. Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša Din 549.426'82.

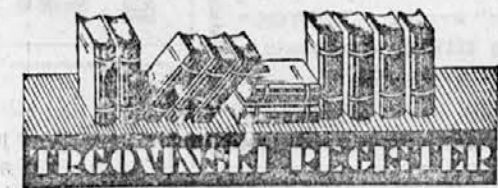
Predsedništvo deželnega sodišča v Ljubljani razpisuje za dobavo in montažo parnega kotla in premestitev obstoječega parnega kotla v kuhinji jetnišnice v Ljubljani javno pismeno ponudbeno licitacijo za dan 17. septembra ob 11. v sobi št. 115, kjer so na razpolago vsa potrebna pojasnila, ponudbeni pripomočki in pogoji dobave. Po-

nudbe naj se glase v obliki popusta v % (tudi z besedami) na odobreni proračun, ki znaša Din 54.943'—.

Tehnični razdelek sreskega načelstva v Ljubljani je izdal razglas o prvi pismeni ponudbeni licitaciji za zgradbo železobetonskega mostu čez Višnjico v km 590.840 drž. ceste št. 2 pri Višnji gori. Licitacija bo dne 17. septembra 1932. ob 11. uri v prostorih tehničnega razdelka, Ljubljana, št. Peterska vojašnica.

Tehnični razdelek sreskega načelstva v Mariboru levi breg razpisuje za prevzem in izvršitev železobetonskega mostu čez Polskavo I. javno pismeno ofertalno licitacijo na dan 13. septembra 1932. ob 11. uri dopoldne v prostorih tehničnega razdelka sreskega načelstva v Mariboru levi breg, soba št. 51/II. Načrti in proračuni so interesentom na razpolago med uradnimi urami v pisarni tehničnega razdelka soba št. 5, oziroma je dobiti vse ponudbene pripomočke proti plačilu Din 20— pri tem uradu. Ponudbe je predložiti v obliki enotnega popusta v % na uradno odmerjeni proračunski znesek, ki znaša 138.311'66 Din.

Direkcija šum v Ljubljani razpisuje tri prve javne ofertalne licitacije za prodajo okoli 29.700 plm v režiji v področju šumskih upray Boh. Bistrica, Bled in Kranjska gora izdelanega mehkega tehnično porabnega lesa in okoli 500 prm bukovih drv. Ponudbe, pisane na tiskovinah, ki se dobe pri direkciji šum v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 1, je vložiti do 21. septembra 1932. do 11. ure dopoldne za les šumske uprave na Bledu, do 22. septembra za les šumske uprave v Behinjski Bistrici in do 23. septembra za les šumske uprave v Kranjski gori.



Vpisale so se nastopne firme:

Sedež: Ormož.
Besedilo: Prodajalna tovarne usnja Josipa Pirich, imetniki Marija Flesch roj. Pirich in drug.
Obratni predmet: trgovina z usnjem in čevljarскими potrebščinami.

Družbena oblika: Javna trgovska družba od 17. maja 1932.

Družabniki 1. Marija Flesch roj. Pirich trgovka v Ormožu, 2. Valerija Jahn, trgovka v Ormožu.

Za namestovanje upravičena: oba družabnika kolektivno.

Podpis pirme: »Prodajalna tovarne usnja Josipa Pirich, imetniki Marija Flesch in drug«, kateremu besedilu pristavita oba družabniki lastnoročno pisano ime »Jan« in »Flesch«.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru odd. IV., dne 25. avgusta 1932.
Firm 777/32 — Rg A III 221/1.

Sedež: Poljčane.
Besedilo: Mohorič Marija.
Obratni predmet: trgovina s sadjem.
Imetnik: Mohorič Marija, hotelirka v Poljčanah štev. 10.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru odd. IV., dne 25. avgusta 1932.
Firma 816/32 — Rg A III 220/1.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Gornja Radgona.
Besedilo: Lesna industrija in trgovina družba z omejeno zavezo v Gornji Radgoni
Izbriše se dosednji poslovodja g. Grobler Fran, vpiše pa kot nov poslovodja Lančič Janez, posestnik v Gornji Radgoni.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru odd. IV., dne 25. avgusta 1932.
Firm 818/32 — Rg C II 57/8.

Sedež: Središče.
Besedilo: Maks Robič.
Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki na debelo in na drobno.

Izbriše se dosednji lastnik Maks Robič zbog smrti, vpišeta pa sedanja lastnika Robič Franjo in Robič Frančiška, posestnika in trgovca v Središču.

Družbena oblika: javna trgovska družba od 16. XI. 1926.

Pravico zastopstva ima edinole družabnik Robič Franjo, ki podpisuje firmo na ta način, da pristavi pisanemu, tiskanemu ali s štampiljko odtisnjenemu besedilu tvrdke svoj lastnoročni podpis.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru odd. IV., dne 25. avgusta 1932.
Firm 819/32. — Rg. (Einz. 151) A III 219/5

Papirografija

družba z o. z.

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 10

Telefon interurban štev. 2147

En gros prodaja papirja

Konkurenčne tvorniške cene!

Stalna zaloga papirja vseh vrst!

BAN BORIS
DENTIST

NAZNANJA OTVORITEV

DENTISTIČNE
PRAKSE ZA
ZOBOZDRAVSTVO
IN ZOBOTEHNIKO

ZG. ŠIŠKA, CELOVŠKA C. 231
(TRAMVAJSKA POSTAJA: NOVA REMIZA)

ORDINIRA: OD 8.—12. URE
DOPOLDAN
IN OD 2.—6. URE POPOLDAN

Arh. Vidic Josip, Ljubljana VII
ŠIŠKA, Celovška cesta št. 80

Tehnična pisarna

Načrti, proračuni, skice za vse vrste zgradb in notranjo opremo, preskrba parcel-stavbišč, nadzorstvo zgradb in parcelacije zemljišč itd.

Higijske instalacije
kleparstvo, krovstvo, strelovodi
Jakob Fligl dediči
Ljubljana

Rimska cesta štev. 2
Gregorčičeva ulica štev. 5
Telefon 33-53



IVAN JAVORNIK

Mesar, prekajevalec in izdelovalec vsakovrstnih mesnih izdelkov iz svežega in suhega mesa

Lastni izdelki in moderna hladilnica

LJUBLJANA, Domobrarska cesta 7
Stojnica Šolski drevored
Poleg Zmajskega mosta — Telef. 31-57, 27-03
Podružnica Wolfova ul.12

Trgovci in industriji!
Trgovski
list
se priporoča za
inseriranje!

ČERNE ALBERT
mizarstvo

Zg. Šiška štev. 209
(pri Remizi) — Telefon 22-97
prevzema vsa stavbna in pohištvena dela.
Za solidno izvršitev jamči

KASTELIC in DRUG
TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA

Aleksandrova cesta št. 9, pritličje levo

Glavno zastopstvo v Slovenijo:

Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani in Sladkogorske tovarne papirja in lepenke dr. z o. z., Sladki vrh.

Čitajte in razširjajte »TRGOVSKI LIST«!

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!



Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani



TRIUMPH AUTO družba z o. z. JUGOINDUS družba z o. z.

Gelovška cesta št. 58 LJUBLJANA VII. Telefon 21-87, 26-63

Železokonstruksijska — mehaniška — kovinska — industrija
izdelujejo

vse konstrukcije iz železa kakor: tovarna dvigala, stopniške ograje, konstrukcije portalov, izložb, rešetk. Specialiteta: okna (prozori) in vrata za industrijske stavbe. Specialno urejena delavnica za popravila avtomobilov in vseh drugih strojev, brušenje cilindrov ter ročnih gredi, vse kovinske predmete, kakor: aluminijasto posodo vseh vrst; stojala za garderobo, za dežnike, lestence, namizne svetilke, kadilne garniture. Vse izdelke iz krivljenih cevi, kakor: ročaje za vrata, držala za stopnice itd. — Pohištvo iz krivljenih jeklenih cevi. — Prodajne aparate za kavo, čaj, olje itd. Zahtevajte ponudbe!

Zastopstvo Konzorcija „FIAT“, Torino

Automobili, pneumatika, garaže, bencin, olje, ves avtomobilski pribor

Stavbeno in pohištveno mizarstvo FRANC BERGANT

Dravlje 108

poleg nove šole v Zg. Šiški

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela po lastnih in podanih načrtih

Obiščite novootvorjeni

atelje za strojno in ročno vezenje

„IRIS“

Entlanje, ažuriranje, širok ažur za šivilje (špahtel). Vezenje perzijskih preprog. Tovrstne volne. Osnova in votek (Kette in Schuss) stalno v zalogi.

KONKURENČNE CENE!

Albina Ravnikar, Ljubljana, Igriška 10

„JADRAN“

kemični izdelki

IVAN LAPAJNE
LJUBLJANA — MOSTE

priporoča:

„JADRAN“ kremo, „SVETOL“
parketno čistilo, kolomaz,
plavilo itd.

Prvovrstna kvaliteta!

Konkurenčne cene!

MLINSKO-TEHNIČNE POTREBŠČINE

Mlinska sita — Gonilna jermena

Mlinski stroji

Mlinski kamni vseh vrst

BRCAR & Co., Ljubljana, Kolodvorska 35

TELEFON ŠT. 27-25 — CENIKI BREZPLAČNO!

STAVBNO PODJETJE FRANC MARINČIČ

Vit-Glince (Tržaska c. 15) pri Ljubljani

Izvršuje vsa stavbna dela vsakovrstnih stavb po solidni niski ceni.

Izvršujejo se tudi vsakovrstni načrti.

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

REG. Z. Z. O. Z.

NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE, STRACE, JOURNALE
ŠOLSKÉ ZVEZKE, MAPE, ODJEMAL-
NE KNJIŽICE, RISALNE BLOKE ITD.

Brzjavi:

Krispercoloniale Ljubljana

Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik:

Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne

robe. Veleprazarna kave.

Mlini za dišave

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirta, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode

Točna posrežba — Ceniki na razpologo
Ustanovljeno leta 1840

Kimovec & Co.

d. z. o. z.

trgovina s stroji, gospodar-
skimi, tehničnimi in šport-
nimi predmeti, gramofoni
in ploščami

agentura in komisija

LJUBLJANA

Tržaska cesta št. 10

Naročajte Trgovski list

MERCINA IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO

Glavno zastopstvo in samo-
proda, a za Slovenijo vseh
izdelkov tovarne za doku-
mentni in kartni papir ..



BRATJE PIATNIK, RADEČE

LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 3

ANDREJ KREGAR IN SINOVA

TOVARNA IN ZALOGA POHIŠTVA

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

nasproti kolodvora Št. Vid-Višmarje

Priporoča, da si ogledate najmodernejšo zalogo pohištva v lastnih prostorih nasproti kolodvora Št. Vid-Višmarje

Cene konkurenčne! Za delo se jamči! Ceniki na zahtevo!

Pozor gg. trgovci in obrtniki!

Pločevinaste predmete dobite najceneje pri

Karol Hribernik

kovinstiskarstvo // LJUBLJANA VII, Žibertova ulica št. 27

Izdelujem vsa v stroko spadajoča dela po naročilu in načrtu in se priporočam. DELO SOLIDNO

UMETNO VRTNARSTVO

nagrobni venci, razne vrtnice, vsako-
vrstne rože — cvetlice lončenice itd.

CEH, Ljubljana VII, Gasilska c. 14

Egidij in Karol Erjavec

MIZARSTVO

BROD (poleg tacenskega mostu) p. ŠT. VID nad Ljubljano

Stalna zaloga pohištva. Samo domači, solidni, zamaknjeni izdelki. Priznane nizke cene. Kadar kupujete pohištvo, ogledajte si našo zalogo. Ogled tudi ob nedeljah. Razstavljeno tudi na velesojmu.

TRGOVINA S PAPIRJEM IN PAPIRNATIH VREČ

G. KOVAČ

(Gajeva ul. 2) se je

preselila na Sv. Petra c. 33 (dvorišče)

TISKARNA MERKUR, LJUBLJANA

Tiska knjige, časopise, ta-
bele, naročilnice, plakate,
lepake, cenike, vizitke itd.
Vse tiskovine dobavlja
hitro in po zmernih cenah

Gregorčičeva 23



Račun poštne hranilnice
št. 13.108. Telefon 25-52

Lastna knjigoveznica